

@zwnne

OPLEIDING PRAKTISCHE TOEPASSING PRIVACYWET AVG | 11 FEBRUARI 2025

data protection impact assessments (DPIA's) | CHATGPT & Deepseek
| collectieve acties over de Avg & Uavg | inzage- & wissingsrechten |
profilering en geautomatiseerde besluitvorming, algoritmes enz.

Prof. mr. G-J. (Gerrit-Jan) ZWENNE & mr. drs. L. (Lars) GROENEVELD

ACTUALITEITEN

*Arib vs Tweede Kamer c.s.
gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijkheid...?
wettelijke plicht...? gerechtvaardigd belang..?*

Rechtbank stelt Arib in het ongelijk, onderzoek naar haar gedrag was rechtmatig

Kamervoorzitter Het onderzoek naar signalen over het gedrag van Khadija Arib als voorzitter van de Tweede Kamer was „rechtmatig” en werd „conform” de regels uitgevoerd. Dat oordeelde de rechtbank in Den Haag.

Lamyae Aharouay en Hugo Logtenberg vanuit Den Haag
5 februari 2025 om 13:36 • Leestijd 3 minuten

De politiek-ambtelijke top van de Tweede Kamer was bevoegd om onderzoek in te stellen naar mogelijk grensoverschrijdend gedrag door Khadija Arib in haar tijd als Kamervoorzitter (2016-2021). Dat onderzoek is bovendien „conform de daarvoor geldende regels” uitgevoerd. Dat stelde de rechtbank Den Haag woensdag in haar vonnis in een door Arib aangespannen zaak.

De Tweede Kamer was, als werkgever van de betrokken ambtenaren, eind 2022 „verplicht” om „de concrete signalen” over het gedrag van Arib als Kamervoorzitter „op feitelijke juistheid te onderzoeken”, oordeelde de rechtbank. De opdrachtverstrekking aan onderzoeksbureau Hoffmann geschiedde vervolgens „rechtmatig”. Datzelfde geldt voor de publicatie van de samenvatting van het onderzoeksrapport, dat Arib vergeefs probeerde tegen te houden.

- wél gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijkheid van Tweede Kamer, hoogleraren en Hoffmann
- géén wettelijke plicht (art. 6(1)(c) AVG) om onderzoek te doen n.a.v. signalen
- wél gerechtvaardigd belang (art. 6(1)(f) AVG)

gegevensverwerking t.b.v. onderzoek

gegevensverwerking t.b.v. openbaarmaking samenvatting rapport

rechtbank DHG 5 feb. 2025
ECLI:NL:RBDHA:2025:1138

Neunte Immobilen Portfolio

wettelijke plicht resp. taak van algemeen belang Neunte Immobilen Portfolio

art. 6 lid 1 onder c Avg

art. 6 lid 1 onder e Avg

over verwerkingen nodig om te voldoen aan wettelijke plicht resp. vervulling taak van algemeen belang

- verwerking moet haar grondslag vinden in het unierecht of het lidstatelijke recht
- moet beantwoorden aan een doelstelling van algemeen belang en evenredig moet zijn met het nagestreefde gerechtvaardigde doel
- niet noodzakelijk een door parlement vastgestelde wetgeving behandelend
- wél duidelijk, nauwkeurig en voorspelbaar

art. 6 lid 3, overw. 41 en 45 Avg

HJEU 12 september 2024, C17/22 en 18/22, ECLI:EU:C:2024:738

71. [N]iet kan worden uitgesloten dat ‘het lidstatelijke recht’ [...] ook de nationale rechtspraak omvat

wettelijke plicht resp. taak van algemeen belang
Neunte Immobielien Portfolio

over enverkingen nodig om te voldoen aan wettelijke plicht resp. vervulling taak van algemeen belang

- verwerking moet **bestuurlijk** zijn en het universeel of **bestuurlijk** recht
- moet beantwoorden aan **bestuurlijke** taak van algemeen belang en meermalig moet zijn met het oog op de **bestuurlijke** taak
- niet noodzakelijk een door parlement vastgestelde wettelijke handeling
- niet duidelijk, nauwkeurig en voorspelbaar

71. [N]iet kan worden uitgesloten dat 'het lidstatelijke recht' [...] ook de nationale rechtspraak omvat

Art. 7:611 BW
De werkgever en de werknemer zijn verplicht zich als een goed werkgever en een goed werknemer te gedragen.

Art. 3 Arboret
De werkgever zorgt voor de veiligheid en de gezondheid van de werknemers inzake alle met de arbeid verbonden aspecten

voldoende duidelijk, nauwkeurig en voorspelbaar?

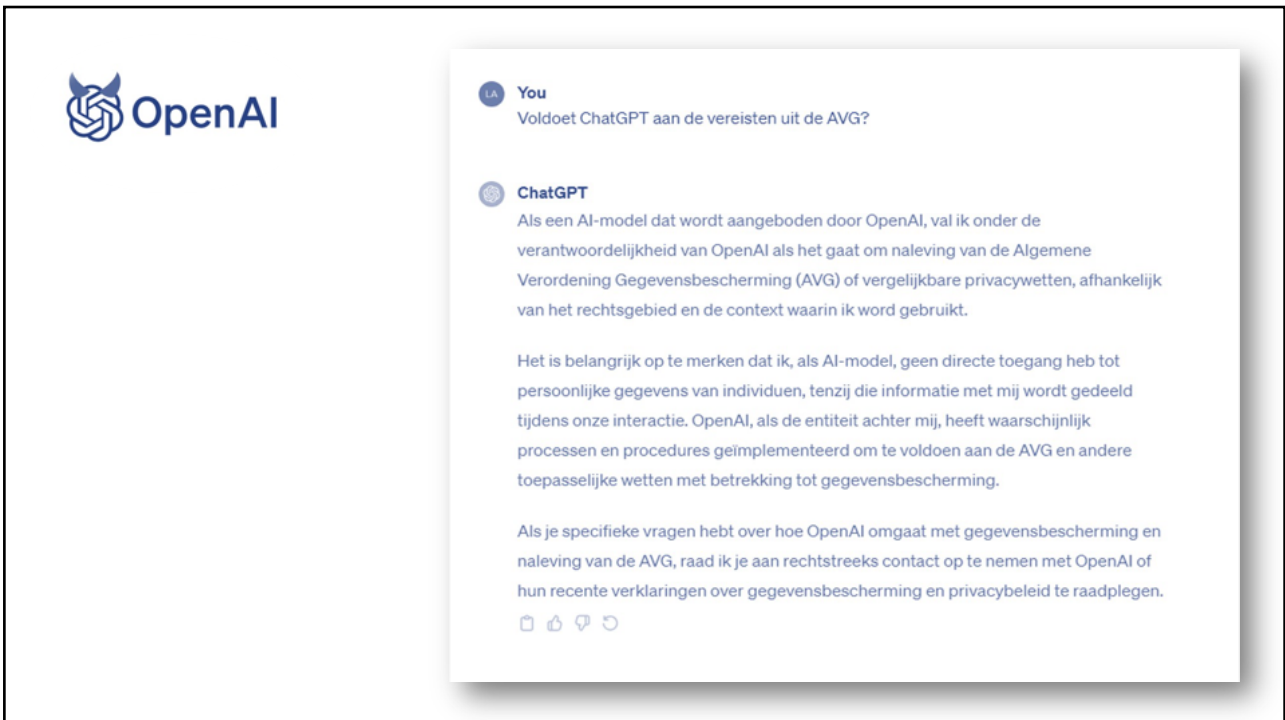
rb... 3 aug 2023 ECLI:NL:RBAMS:2023:5257:5257

De rechtbank is van oordeel dat Inholland terecht heeft aangevoerd dat zij als werkgever - **onder meer op grond van artikel 7:611 van de Arboret en artikel 7:611 BW** - werkvloer behouden was om onderzoek in te stellen en zo nodig maatregelen te treffen omdat zij, na de melding van een werknemer, signalen ontving dat sprake zou kunnen zijn van ongewenste omgangsvormen of grensoverschrijdend gedrag op de werkvloer

Idem: gerechtshof 's Hertogenbosch 23 mei 2017 ECLI:NL:GHSHE:2017:2234

Avg

het probleem met ChatGPT,
Perplexity, Co-pilot, Deepseek (etc.)

deepseek

who is gerrit-jan zwenne?

As of my last update in October 2023, there is no widely recognized public figure or notable individual named Gerrit-Jan Zwenne. It's possible that he could be a private individual, a professional in a specific field, or someone who has not gained significant public attention. If you have more context or specific details about his profession or achievements, I might be able to provide more targeted information. Otherwise, it's also possible that he is not widely known in public records or media.

who is gerrit-jan zwenne, from leiden university?

Gerrit-Jan Zwenne is a professor at Leiden University in the Netherlands, specializing in IT law and privacy law. He is affiliated with the Leiden Law School and is known for his expertise in areas such as data protection, cybersecurity, and the legal aspects of emerging technologies. Zwenne has been involved in various research projects and has published extensively on topics related to IT law, including the General Data Protection Regulation (GDPR) and the legal implications of artificial intelligence.

In addition to his academic work, Gerrit-Jan Zwenne is also a practicing attorney at the law firm Brinkhof, where he focuses on IT-related legal issues. His dual role as an academic and a practitioner allows him to bridge the gap between theoretical research and practical legal challenges in the field of IT law.

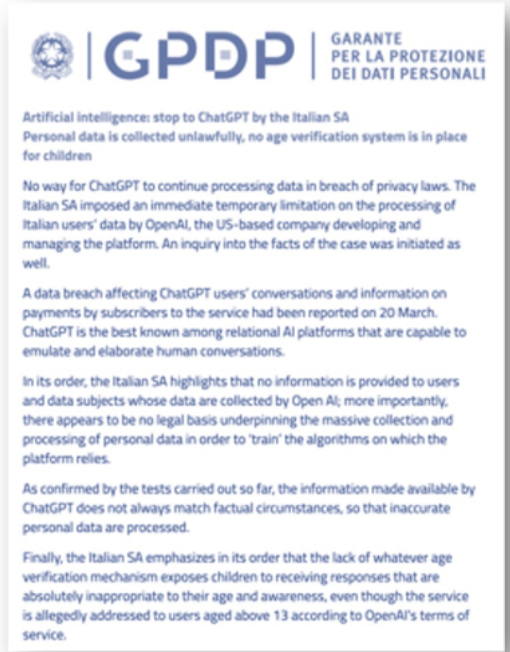
If you need more specific information about his publications, projects, or contributions, I recommend checking Leiden University's official website or his professional profile on platforms like LinkedIn or the Brinkhof website.

inputfase

- Training van AI-tools aan de hand van **omvangrijke data**, vaak verkregen via 'scraping' van internet (denk: Twitter, Facebook, nieuwswebsites.)
- Verwerking van persoonsgegevens?
Dan: een **grondslag** vereist, én er moet zijn voldaan aan alle overige vereisten uit de AVG.
- Voor eindgebruikers en data subjecten is vaak **onduidelijk** of aanbieder van een generatieve AI-tool überhaupt een grondslag heeft voor de verwerking, laat staan voldoet aan alle overige vereisten uit de AVG...

gebruiks- & outputfase

- verwerk ik door het gebruik van de tool **persoonsgegevens**?
Zo ja: voldoe ik aan de AVG?
- bevat de output **persoonsgegevens**?
Zo ja: zijn deze **juist**?

overtredingen...

- transparantieverplichtingen (art. 12 t/m 14 Avg)
- grondslagvereiste (art. 6(1) Avg)
- juistheidbeginsel (art. 5(1)(d) Avg)

en wellicht ook nog:

- doelbindingsbeginsel (art. 5(1)(b) Avg)
- internationale gegevensdoorgifte (art. 44 e.v. Avg)
- meer...?

Art. 35 Avg

de gegevensbeschermings-effectbeoordeling

DPIA

gegevensbeschermingseffectbeoordeling

Art. 35
AVG

Voorbeeld voor rapportagemodel

Categorie	Categorie	Personen	Type	Waar
Medewerker	Naam	Voorname, achternaam, initialen	E-mailadres	Censuur
Medewerker	Contact gegevens			Censuur
Medewerker	Demografische gegevens	Geboortedatum, -plaats, -plaatsnaam		Censuur
Medewerker	Structurele gegevens	Bevoegdheid, functie		Censuur
Medewerker	Identificatiegegevens	IP-adres, MAC-adres		Censuur

Voorbeeld stroomschema opgenomen in rapportagemodel

3.1.3 Gegevensverwerkingen

Geef alle gegevensverwerkingen weer en geef aan welke persoonsgegevens worden verwerkt per gegevensverwerking. Opgevoerd aan een lijst van de gegevensverwerkingen worden toegestaan.

Om de rechtmatigheid van de gegevensverwerkingen te kunnen bepalen, het noodzakelijk om alle gegevensverwerkingen te beschrijven in voldoende detail de relevantie die in het voorbeeld (paragraaf 3.1).

Onder verwerking van persoonsgegevens wordt verstaan: elke bewerking van gegevens met betrekking tot persoonsgegevens.¹⁾ In beschrijving wordt iedere handeling bedoeld die met een persoonsgegeven wordt verricht.

Denk hierbij aan: het verzamelen, vastleggen, ordenen, structureren, bijwerken of wijzigen, opvoeren, raadplegen, gebruiken, verspreiden van doorzending, verspreiden of op andere wijze ter beschikking stellen of openbaar maken, afsluiten, wissen of vernietigen van gegevens, in woorden, het begrip omvat het geforte proces dat een persoonsgegeven doormaakt, vanaf het moment van verzamelen tot en met het moment van vernietigen.

Het is ten eerste aan te raden om bij het beschrijven van de gegevensverwerkingen voor een abstractieveren te kiezen die de zij bij de beschrijvingen van de gegevensverwerkingen passen, zoals is opgenomen in het register van verwerkingsactiviteiten.

3.1.4 Verwerkingsdoelstellingen

Beschrijf de doelstellingen van de gegevensverwerkingen.

De privacyregulering heeft als beginsel dat persoonsgegevens enkel voor verdoelbare, uitvoerbaar omschreven en gerechtvaardigde doelen mogen worden verzameld.²⁾ De vaststelling van de verwerkingsdoelstellingen is een noodzakelijke voorwaarde om te kunnen beoordelen of de gegevensverwerkingen rechtmatig zijn (onder 3) en om vast te stellen welke maatregelen getroffen dienen te worden om de rechten (onder 2) te respecteren of te verbeteren (onder 2). Omvat het daarom per gegevensverwerking de verwerkingsdoelstellingen zo specifiek mogelijk.

Het is aan te raden om de voorbeeldtabel te gebruiken voor het beschrijven van de verwerkingsdoelstellingen. Met de tabel kan per categorie persoonsgegevens worden aangegeven wat het verwerkingsdoelstelling is.

gegevensbeschermingseffectbeoordeling

Art. 35
AVG

data protection impact assessment (DPIA)

dat wil zeggen: beoordeling van het effect van de beoogde verwerkingsactiviteiten op de bescherming van persoonsgegevens

- geautomatiseerde besluitvorming incl. profilering
- grootschalige verwerking bijzondere gegevens
- stelselmatige grootschalige monitoring openbaar toegankelijke ruimten

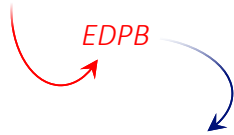
verplicht voor verwerking met een **hoog risico** voor de rechten en vrijheden van natuurlijke personen

gegevensbeschermingseffectbeoordeling

Art. 35
AVG

“een proces dat is bedoeld om de verwerking van persoonsgegevens te beschrijven, de noodzaak en evenredigheid ervan te beoordelen en de daaraan verbonden risico's voor de rechten en vrijheden van natuurlijke personen te helpen beheren door deze risico's in te schatten en maatregelen te bepalen om ze aan te pakken.”

oftewel: een proces dat helpt bij het verwezenlijken en het aantonen van naleving van de verplichtingen uit de AVG

niet een eenmalige oefening

het proces

gegevensbeschermingseffectbeoordeling

Art. 35 AVG

de lijst van AP

- heimelijk onderzoek
- zwarte lijsten
- fraudebestrijding
- financiële situatie
- samenw. verbanden
- cameratoezicht
- controle werknemers
- locatiegegevens
- communicatiegegevens
- profilering
- observatie
- biometrische gegevens

- geautomatiseerde besluitvorming incl. profilering
- grootschalige verwerking bijzondere gegevens
- stelselmatige grootschalige monitoring openbaar toegankelijke ruimten

verplicht voor verwerking met een **hoog risico** voor de rechten en vrijheden van natuurlijke personen

gegevensbeschermingseffectbeoordeling

Art. 35 AVG

Maatregelen nemen
Privacybewustwording
Doelbinding
Bescherming van persoonsgegevens
Risico's minimaliseren
Rechtsgrond
Met open vizie

VWS | Directie Informatiebeleid / CDO - DPA COVID-19 notificatie app

A. Beschrijving kenmerken gegevensverwerkingen
Beoogt op gestructureerde wijze de voorgenomen gegevensverwerkingen, de verwerkingsdoelstellingen en de belangen bij de gegevensverwerkingen.

Onder A wordt de eerste keer beschreven van de DPA, een overzicht van de relevante feiten van de voorgenomen gegevensverwerkingen. Als de feiten veranderlijk zijn, werkt dit deel in de beschrijving.

1. Voorafzet
Beoogt het voorafzet waar de DPA op niet in contact waartomen deze plaatsvindt op hoofdlijnen.

De voorgenomen verwerking van persoonsgegevens vindt plaats in een notificatie-app. Doel daarvan is om in aanraking op het bestaande bron- en contactonderzoek van de GGD met bij een gemiddelde COVID-19 infectie andere gebruikers van de app die in de nabijheid van de geïnfecteerde zijn present te informeren over de verhoogde kans op een besmetting met COVID-19 en een advies om contact op te nemen met de GGD in het nage.

Bij deze notificatie app wordt gebruik gemaakt van een implementatie van het zogenaamde Decentralized Privacy-Preserving Proximity Tracing (DP3P) protocol¹ zoals dat is getoetst en in de bestuursopdrachten van Apple (iOS) en Google (Android)².

Het gebruik van de notificatie app dooptvoert in de tijd de volgende feiten:

- Installatiefase
- Observatiefase
- Validatiefase
- Mispotingsfase
- Notificatiefase

Installatiefase
In deze fase downloadt de burger, de gebruiker, de app van de app store van Google (in het geval van een smartphone met Android) de bestuursopdracht of Apple (in het

Bijlage Advies Functionaris voor gegevensbescherming VWS DPA COVID-19 Notificatie app

Documentnummer: 2020-00000001
Datum advies: 7 Jun 2020

Inleiding FC
De Functionaris voor gegevensbescherming is binnen het minimale verantwoordelijk voor aanvullende toezicht op naleging en naleging van de algemene verordening gegevensbescherming. De hoofd- en de algemene verordening gegevensbescherming in de context van de algemene verordening gegevensbescherming - AVG, hierna te noemen DPA, Ouderland advies heeft betrekking op de DPA COVID-19 notificatie app, versie datum 23 juni 2020.

Advies
Als doel van de voorgenomen gegevensverwerkingen staat in de DPA voorgegeven: "om de besmettingsgevoeligheid van de DPA en de besmettingsgevoeligheid van de gebruiker te reduceren en de besmettingsgevoeligheid van de gebruiker te reduceren". Het doel van de DPA is om de besmettingsgevoeligheid van de gebruiker te reduceren en de besmettingsgevoeligheid van de gebruiker te reduceren. Het doel van de DPA is om de besmettingsgevoeligheid van de gebruiker te reduceren en de besmettingsgevoeligheid van de gebruiker te reduceren.

Besmetting door wie met de app in contact is geweest met COVID-19, en wie van dichtbij contact heeft met wie in de nabijheid is geweest, wordt in de app vastgelegd.

De Functionaris voor gegevensbescherming is van mening dat de DPA in overeenstemming is met de AVG, hierna te noemen DPA, Ouderland advies heeft betrekking op de DPA COVID-19 notificatie app, versie datum 23 juni 2020.

Bij de besmetting van de gebruiker wordt de besmetting van de gebruiker, met de app, niet wordt vastgelegd. De besmetting van de gebruiker wordt de besmetting van de gebruiker, met de app, niet wordt vastgelegd. De besmetting van de gebruiker wordt de besmetting van de gebruiker, met de app, niet wordt vastgelegd.

Meer gaat ervan uit dat de AVP en het systeem waarvan de AVP onderdeel uitmaakt zo zijn ontworpen en ingesteld dat Apple en Google geen toegang kunnen hebben tot de gegevens die betrekking hebben op de gebruikers. Dit blijkt uit de documentatie die Apple en Google daarvoor hebben ingediend, zijnde een verklaring van Apple en Google. Hierbij is opgenomen dat het is ggarandeerd dat zij geen gegevens in het kader van het gebruik van de notificatie app voor eigen doeleinden zullen verzamelen. Daarnaast wordt meer dat Google en Apple geen direct belang hebben van de DP3P-gegevens, de AVP van deze software laag betreft dat niet in het bestuursopdracht getoetst is op of mogelijk toegang tot de bestuurs-opdracht, niet is bevestigd.

¹ DP3P protocol: Decentralized, Privacy-Preserving Proximity Tracing
² AVP: Exposure Notification Application Programming Interface (API)

Data Protection Impact Assessment

Voorgenomen inzet heimelijke camera door werkgevers

4-3 Risico-veroorzakende factoren

NR	OMSCHRIJVING INHERENTE RISICO'S en RISICO-VEROORZAKENDE FACTOREN	IMPACT	FREQUENTIE
Risico-01	Indien bekend wordt dat heimelijk camera-oversicht is toegepast zullen medewerkers zich beperkt voelen en zich in hun vrijheid beperkt voelen. Dit risico doet zich voor als medewerkers vooraf niet in algemene zin geïnformeerd zijn over de mogelijkheid dat heimelijk camera-oversicht kan worden toegepast.	Hoog	Midden
Risico-02	Inbreuk op de persoonlijke levenssfeer van degene die geobserveerd worden. Dit risico doet zich voor doordat anderen dan degene(n) die verantwoordelijk is/ zijn voor het verwezen gedrag geobserveerd worden. Zij verwachten niet dat zij via deze manier betrokken worden in het onderzoek.	Hoog	Hoog
Risico-03	Onrust in de organisatie als een verborgen camera (bij toeval) ontdekt wordt. Dit risico kan zich voordoen indien de ondernemingsraad vooraf niet in algemene zin geïnformeerd is dat heimelijk camera-oversicht zal worden toegepast.	Midden	Midden
Risico-04	Inbreuk op de persoonlijke levenssfeer van degene die verantwoordelijk is voor het verwezen gedrag. Dit risico doet zich voor indien degene die verantwoordelijk is voor het verwezen gedrag geobserveerd wordt op plaatsen waarin hij/zij de gerechtvaardigde verwachting heeft dat hij/zij onbevangen zichzelf moeten kunnen zijn.	Hoog	Laag

5-4 Risico-04: Inbreuk persoonlijke levenssfeer van degene die zich misdraagt

NR	OMSCHRIJVING RISICO-VEROORZAKENDE FACTOR	IMPACT risico	FREQUENTIE	RISICOWAARDERING na maatregelen
04	Degene die verantwoordelijk is voor het verwezen gedrag wordt met een verborgen camera geobserveerd op plaatsen waarin hij/zij de gerechtvaardigde verwachting heeft dat hij/zij onbevangen zichzelf moeten kunnen zijn.	Hoog	Laag	Laag

Situaties waarin personen de gerechtvaardigde verwachting hebben dat zij onbevangen zichzelf moeten kunnen zijn, worden ontzien.

Beoefenig hoe hier vorm en inhoud aan wordt gegeven, bijvoorbeeld:

- Er wordt geen heimelijk camera-oversicht toegepast in toiletten;
- Er wordt geen heimelijk camera-oversicht toegepast in kleedruimtes;
- etc.

Verwijder daarna dit tekstblok.

DPIA Microsoft 365 Copilot

Data protection impact assessment on the processing of personal data with Microsoft 365 Copilot

Version 1.1

Date: 17 December 2024

Status: Public version

Identified high risks and mitigating measures

No.	High Risk	Measures gov orgs	Measures proposed for Microsoft
1.	Inability to exercise data subject access rights to Diagnostic Data.	Do not use Microsoft 365 Copilot until Microsoft provides meaningful access to the Diagnostic Data.	Provide meaningful access to the Diagnostic Data about the use of Microsoft 365 Copilot, including the Webapp client Telemetry Data, with descriptive names for the files and folders. Improve the output of DSAR requests via the M365 access portal to provide access to the data in a transparent, intelligible and easily accessible form. Explain

or Unline services.

No.	Low Risk	Measures gov orgs	Measures proposed for Microsoft
5.	Disclosure or access to personal data as a result of incidental transfers to hired staff in 30 third countries.	Use the professional support services, not the in-app support options.	Provide more specific and consistent public explanations about the probability of transfer of data for security purposes to the USA and onward transfers.
6.	Reputational damage: inability to prevent (re)generation of incorrect personal data in the output after a data subject has filed a complaint.	File a (Professional Services) support request to ask Microsoft to prevent regeneration of evidently incorrect personal data. Only file Feedback Data in case of more general/less urgent matters.	Upon receipt of a support request with a personal data complaint: ensure EU-wide prevention of the (re-)generation of the incorrect personal data in Microsoft 365 Copilot.
7.	Loss of control / loss of confidentiality due to further processing by Microsoft (due to default settings)	Disable access to web-chat (Bing) both in Microsoft 365 Copilot and in Copilot with EDP with the new Bing group policy. Disable the option to provide Feedback to the public (controller) Feedback forum. If other types of (processor) Feedback services are not disabled: review the submitted Feedback via the admin console.	Comply with the legal obligation for privacy by design and by default: when Microsoft is engaged as data processor, all data processing in a controller role should be disabled by default, including access to Bing via Copilot with Enterprise Data Protection.

HET DATA PRIVACY FRAMEWORK

“its déjà vu all over again”

verbod op derde-landen doorgifte

Art. 44-45
AVG

landen buiten de Europese
Unie c.q. Europese
Economische Ruimte (EER)

doorgifte mag alleen naar derde landen
met *passend beschermingsniveau*

EU plus IJsland
Liechtenstein Noorwegen

EC Adequacy Decisions

Data Privacy
Framework!

- Andorra
- Argentinië
- Canada (bedrijven)
- Faroe Islands
- Guernsey
- Isle of Man
- Israel
- Japan
- Jersey
- New Zealand
- Uruguay
- Verenigd Koninkrijk

- ~~VS Privacyshield~~
- Zuid Korea
- Zwitserland

uitzonderingen op doorgifteverbod

passende waarborgen

- modelcontracten ('standard contractual clauses' – SCC's)
- bindende bedrijfsvoorschriften ('Binding Corporate Rules – BCR's')
- gedragscodes
- certificering

incidentele

uitzonderingen voor specifieke situaties

- toestemming van betrokkene
- uitvoering overeenkomst
- gewichtige reden van algemeen belang
- instelling uitoefening rechtsvordering
- vitale belangen
- openbaar register
- incidentele, niet repitieve doorgifte m.b.t. beperkt aantal betrokkenen

26

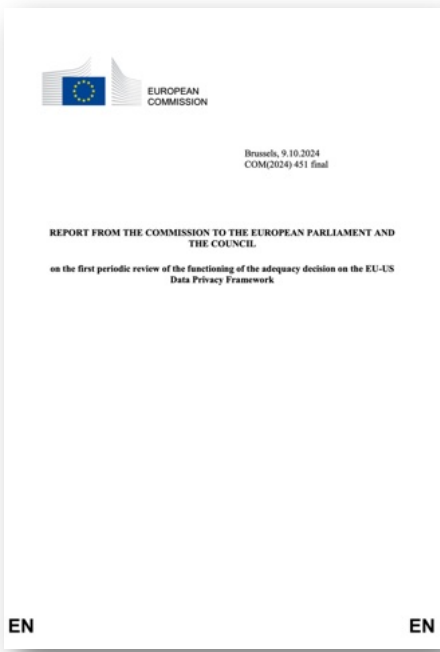
DPF DATA PRIVACY FRAMEWORK PROGRAM

Home Self-Certify Data Privacy Framework List Audiences About

WELCOME TO THE DATA PRIVACY FRAMEWORK (DPF) PROGRAM

The EU-U.S. DPF, UK Extension to the EU-U.S. DPF, and Swiss-U.S. DPF were respectively developed by the U.S. Department of Commerce and the European Commission, UK Government, and Swiss Federal Administration to provide U.S. organizations with reliable mechanisms for personal data transfers to the United States from the European Union, United Kingdom, and Switzerland while ensuring data protection that is consistent with EU, UK, and Swiss law.

[LEARN MORE](#)

Based on the information gathered during this first review, the Commission concludes that the U.S. authorities have put in place the necessary structures and procedures to ensure that the Data Privacy Framework functions effectively. In this context, the Commission very much values the very good cooperation with the U.S. authorities to conduct the review. [...]

In light of this outcome of the review [...] the Commission considers it appropriate to carry out the next periodic review after three years. This should allow more experience to be gained with the practical application of the DPF and take into account the abovementioned upcoming developments.

Data Privacy Framework

DPOblog
Data Protection Officer

The election of Donald Trump could invalidate the Adequacy Decision for data transfer to the US

Donald Trump is the nominee of the Republican Party. In 2020 Donald Trump tried to overturn the democratic election in the US. In an interview he said as President he will be a Dictator only "at day one". Therefore, Donald Trump cannot be expected to respect the rule of law when elected as President. The respect to the rule of law is the first aspect the EU Commission assesses while taking an Adequacy Decision.¹ The EU Commission must monitor any Adequacy Decision on an ongoing basis² and has to review the Decision if any information indicates that a country no longer ensures an adequate level.³ The election of Donald Trump will most likely cause such a review of the EU Commission and will put the transfer of personal data to the US at risk.

geen gebruik meer van SCC's   gecertificeerd onder DPF

111. De AP komt tot de conclusie dat UBV (als exporteur) van 6 augustus 2021 tot 27 november 2023 niet over een wettig doorgiftemechanisme beschikte voor de doorgifte van chauffeurs vanuit de E-Staten. De AP heeft van Uj andere geschikte doorgifte van artikel 46 AVG ontvangen derhalve vast dat Uber geen eerdere genoemde periode artikel 44 AVG.

ALTBEST PERSOONSGEVENS

AP legt Uber boete op van 290 miljoen euro om doorgifte data chauffeurs naar VS

Boetebesluit Uber 22 juli 2024 €290.000.000(!)

collectieve acties en schadevergoeding

Centraal register voor collectieve vorderingen

Stichting Dierenrecht tegen Van Drie B.V., Van Drie Holding B.V. en Van Dam Im- en Export B.V. (8-2-2024)	Stichting Privacy First tegen de Staat der Nederlanden (26-1-2023)
De Scheepsbel c.s. tegen Capfun (23-1-2024)	Vereniging Union di Konsumidõ Bonaeru tegen de Staat der Nederlanden (14-12-2022)
Stichting Greenpeace Nederland tegen de Staat der Nederlanden (11-1-2024)	Stichting Bureau Clara Wichmann tegen Allergan c.s. (13-12-2022)
Stichting Consumenten Competitie Claims tegen Samsung Electronics Benelux B.V. en LG Electronics Sales B.V. (20-12-2023 en 19-03-2024)	Stichting Sintl, Roma en Reiziger tegen gemeente Den Haag (8-11-2022)
Stichting Data Bescherming Nederland v. Adobe Inc. en Adobe Systems Software Irl. Ltd. (13-12-2023)	Collectieve vordering tegen Alphabet Inc. en Google LLC c.s. (18-10-2022)
Stichting Dierenrecht tegen de Raad van Beheer op Kynologisch Gebied (11-12-2023)	Collectieve vordering tegen gedaagde (3-8-2022)
Stichting Onderzoek Marktinformatie tegen Meta (3-11-2023)	Stichting Recht op bescherming tegen vliegtuighinder tegen de Staat der Nederlanden (1-12-2022)
Stichting Buurtleven Plein & Welzijn tegen gemeente Amsterdam (3-11-2023)	Stichting ter bevordering van de FossilVrij-Beweging tegen KLM N.V. (6-7-2022)
Stichting Data Bescherming Nederland tegen Amazon (18-10-2023)	Stichting Ukrainian Victims of War tegen Prosus c.s. (1-7-2022)
Stichting Fair Huur voor Verhuurders tegen de Staat der Nederlanden (16-10-2023)	PNV tegen Mabin (29-6-2022)
Stichting Vrienden van XR tegen de Staat der Nederlanden en gemeente Den Haag (3-10-2023)	Stichting Foodwatch Nederland tegen de Staat der Nederlanden (24-5-2022)
Stichting Data Bescherming Nederland tegen X Corp. en Twitter Inc. (14-9-2023)	Stichting Nuon-Claim tegen Vattenfall c.s. (31-3-2022)
Collectieve vordering tegen Google c.s. (12-9-2023)	The Privacy Collective tegen Oracle en Salesforce (28-3-2022)
Clienten en beroepsbeoefenaren in de GGZ tegen Nederlandse Zorgautoriteit (19-7-2023)	Viruswaarheid en Vereniging Kritisch Prikken tegen de Staat der Nederlanden (3-3-2022)
Greenpeace tegen de Staat der Nederlanden (11-7-2023)	Stichting Namaakbestrijding React v SHLC Technology co. (23-2-2022)
Zorgverzekeraars tegen Bayer AG c.s. (4-4-2023)	Vredesbeweging Pax e.a. tegen de Staat der Nederlanden (4-1-2022)
Stichting ICAM tegen de Staat der Nederlanden (28-3-2023)	Collectieve vordering tegen Airbus SE (3-1-2022)
	Appeldagvaarding tegen de Staat der Nederlanden (29-12-2021)

Facebook Ierland handelde onrechtmatig bij verwerking persoonsgegevens Nederlandse gebruikers

Amsterdam, 15 maart 2023

Facebook Ierland heeft de wet overtrokken bij de verwerking van persoonsgegevens van Nederlandse Facebookgebruikers in de periode van 15 april 2018 tot 1 januari 2023. Het gerechtshof Amsterdam op 15 maart 2023. Persoonsgegevens van gebruikers werden verzameld voor advertenties zonder dat de gebruikers hiervan in kennis waren gesteld. Ook zijn persoonsgegevens van gebruikers gebruikt voor andere doeleinden dan die waarvoor de gegevens zijn verzameld en zonder dat daarvoor een basis bestaat in wet- en regelgeving.

De Data Privacy Stichting, een collectieve actieorganisatie, had de zaak aangevoerd tegen de bedrijven uit het Facebookconcern. Dit rechtshof bevestigde de aanspraak tot schadevergoeding van Nederlandse Facebookgebruikers.

Geen rechtsgeldige grondslag en niet goed informeren

Facebook Ierland verwerkte persoonsgegevens voor advertentie doeleinden zonder dat daar een rechtsgeldige grondslag - zoals bijvoorbeeld toestemming - voor was. Dit rechtshof bevestigde ook dat de verwerking van persoonsgegevens voor advertentie doeleinden, zoals andere merken of religie, niet goed informeren van gebruikers. Dit rechtshof bevestigde ook dat de verwerking van persoonsgegevens van Nederlandse gebruikers voor andere doeleinden dan die waarvoor de gegevens zijn verzameld en zonder dat daarvoor een basis bestaat in wet- en regelgeving van Facebookgebruikers buiten de Facebookland.

een (onvolledig) overzicht...

Solv Brandeis Scot + Scot vs. De Brauw

Birkway & Boekx vs. ....? AKD vs. ....

Lemstra vd Korst & Pels Rijcken vs. ....?

Lemstra vd Korst & Pels Rijcken vs. Brinkhof & Ysquare

Solv vs. Pels Rijcken, Van Doorne & AKD

Brandeis vs. De Brauw & MoFo/YS

drie vragen

1.

wie moet bewijzen dat de Avg (niet) is nageleefd..?

2.

moet de claimstichting mandaat hebben van gedupeerden..?

3.

wat is schade en wie moet dat bewijzen..?

1.

wie moet bewijzen dat de Avg (niet) is nageleefd..?

art. 150 Rv
wie stelt moet bewijzen

art. 5.2 en 24 Avg
verwerkingsverantwoordelijke
moet aantonen dat hij de Avg
heeft nageleefd

Art. 150 Rv

De partij die zich beroept op rechtsgevolgen van door haar gestelde feiten of rechten, draagt de bewijslast van die feiten of rechten, tenzij uit enige bijzondere regel of uit de eisen van redelijkheid en billijkheid een andere verdeling van **de bewijslast** voortvloeit.

Art. 5.2 Avg

De verwerkingsverantwoordelijke is verantwoordelijk voor de naleving van lid 1 **en kan deze aantonen** ("verantwoordingsplicht").

Art. 24.1 Avg

Rekening houdend met de aard, de omvang, de context en het doel van de verwerking, alsook met de qua waarschijnlijkheid en ernst uiteenlopende risico's voor de rechten en vrijheden van natuurlijke personen, treft de verwerkingsverantwoordelijke passende technische en organisatorische maatregelen om te waarborgen **en te kunnen aantonen** dat de verwerking in overeenstemming met deze verordening wordt uitgevoerd. Die maatregelen worden geëvalueerd en indien nodig geactualiseerd

'accountability'

1.

wie moet bewijzen dat de Avg (niet) is nageleefd..?

art. 150 Rv
wie stelt moet bewijzen

Stichting moet Avg-overtreding bewijzen

art. 5.2 en 24 Avg
verwerkingsverantwoordelijke
moet aantonen dat hij de Avg
heeft nageleefd

Facebook moet aantonen dat informatie is verstrekt, toestemming is verkregen (enz.)

Rb A'dam 15 maart 2023, ECLI:NL:RBAMS:2023:1407

11.20 [D]e Wbp en de AVG [bevatten] een van de hoofdregel van artikel 150 Rv **afwijkende regel van bewijslast** [...], ook op het punt van het al dan niet voldoen aan de informatieplichten van de artikelen 33 en 34 Wbp en de artikelen 12, 13 en 14 AVG.

Alhoewel dit in de Wbp minder expliciet is verwoord dan in de AVG, volgt dit ook uit het transparantievereiste. De betrokkene kan alleen dan zijn rechten onder de wet verwezenlijken indien hij op de hoogte is van de verwerking.

Het is aan de verwerkingsverantwoordelijke om te bewijzen dat de gegevensverwerking rechtmatig is. Daartoe behoort ook dat de betrokkene vooraf voldoende geïnformeerd wordt over de gegevensverwerking.

Op Facebook Ierland – in wier domein zich de betreffende feitelijke gegevens ook hoofdzakelijk bevinden – **rust dus de bewijslast** dat zij heeft voldaan aan haar informatieverplichtingen.

2.

moet de claimstichting
mandaat hebben van
gedupeerden..?

art. 1018f Rv

claimstichting treedt op ten
behoefte van **alle gedupeerden**
tenzij die hebben aangegeven
dat niet te willen (**opt-out**)

met mandaat (opt-in)

Art. 80: Vertegenwoordiging van betrokkenen

1. De betrokkene heeft het recht een orgaan, organisatie of vereniging zonder winstoogmerk [...] **opdracht te geven** de klacht namens hem in te dienen, namens hem de in artikelen 77, 78 en 79 bedoelde rechten uit te oefenen **en namens hem het in artikel 82 bedoelde recht op schadevergoeding uit te oefenen**, indien het lidstatelijke recht daarin voorziet.

zonder mandaat (opt-out)

Art. 80: Vertegenwoordiging van betrokkenen

2. De lidstaten kunnen bepalen dat een orgaan, organisatie of vereniging als bedoeld in lid 1 van dit artikel, over het recht beschikt om **onafhankelijk van de opdracht** van een betrokkene in die lidstaat klacht in te dienen bij de overeenkomstig artikel 77 bevoegde toezichhoudende autoriteit en de in de **artikelen 78 en 79 bedoelde rechten** uit te oefenen, indien het/zij van mening is dat de rechten van een betrokkene uit hoofde van deze verordening zijn geschonden ten gevolge van de verwerking.

ook vorderen van
schadevergoeding...?

2.

moet de claimstichting
mandaat hebben van
gedupeerden..?

(142) [...] A Member State may provide for such a body, organisation or association to have the right to lodge a complaint in that Member State, independently of a data subject's mandate, and the right to an effective judicial remedy where it has reasons to consider that the rights of a data subject have been infringed as a result of the processing of personal data which infringes this Regulation.

That body, organisation or association may not be allowed to claim compensation on a data subject's behalf independently of the data subject's mandate

(142) [...] De lidstaten kunnen bepalen dat deze organen, organisaties of verenigingen over het recht beschikken om, ongeacht een eventuele machtiging door een betrokkene, in die lidstaat een klacht in te dienen en over het recht op een doeltreffende voorziening in rechte, indien zij redenen hebben om aan te nemen dat de rechten van een betrokkene zijn geschonden als gevolg van een verwerking van **persoonsgegevens die inbreuk maakt op deze verordening**. Voor deze organen, organisaties of verenigingen kan worden bepaald dat zij niet het recht hebben om namens een betrokkene een vergoeding te eisen buiten de machtiging door de betrokkene om.

vertaalfoutje..?

zonder mandaat (opt-out)

Art. 80: Vertegenwoordiging van betrokkenen

2. De lidstaten kunnen bepalen dat een orgaan, organisatie of vereniging als bedoeld in lid 1 van dit artikel, over het recht beschikt om **onafhankelijk van de opdracht** van een betrokkene in die lidstaat klacht in te dienen bij de overeenkomstig artikel 77 bevoegde toezichhoudende autoriteit en de in de **artikelen 78 en 79 bedoelde rechten** uit te oefenen, indien het/zij van mening is dat de rechten van een betrokkene uit hoofde van deze verordening zijn geschonden ten gevolge van de verwerking.

ook vorderen van
schadevergoeding...?

2.

moet de claimstichting
mandaat hebben van
gedupeerden..?

Rb A'dam 25 oktober 2023, ECLI:NL:RBAMS:2023:6694 (TikTok)

2.27.4. De Nederlandse wetgever heeft er dus uitdrukkelijk voor gekozen om vorderingen tot schadevergoeding op grond van artikel 82 lid 1 AVG mogelijk te maken voor WAMCA-belangenorganisaties, die onafhankelijk van de opdracht van (maar wel ten behoeve van) van de betrokkenen optreden. De rechtbank volgt TikTok c.s. niet in hun betoog dat de Nederlandse wetgever hiermee een onjuiste toepassing heeft gegeven aan de AVG. In overweging 142 bij de AVG staat dat voor AVG-belangenorganisaties "kan worden bepaald dat zij niet het recht hebben om namens een betrokkene een vergoeding te eisen buiten de machtiging door de betrokkene om". Met de stelling dat het hierbij gaat om een **vertaalfout** en dat is bedoeld "kan niet worden bepaald dat zij het recht hebben om (...)", miskennen TikTok c.s. dat **elke taalversie van de AVG authentiek** is. Hun stelling vindt ook geen steun in de overige bepalingen van de AVG of in de door hen aangehaalde uitspraken van het Hof van Justitie van de Europese Unie

moet de claimstichting
mandaat hebben van
gedupeerden..?

Gerechthof A'dam 18 juni 2024, ECLI:NL:GHAMS:2024:1651
4.16.2 [...] Over de vraag welke eisen gesteld moeten worden aan op basis van deze bepaling te vergoeden immateriële schade zullen **wellicht prejudiciële vragen** gesteld moeten worden. Dat geldt mogelijk ook voor de betekenis van art. 80 lid 2 AVG, in het bijzonder het opdrachtvereiste, voor een actie als de onderhavige.

Gerechthof Amsterdam 24 sep 2024, ECLI:NL:GHAMS:2024:2661

Het is vaste jurisprudentie dat de lidstaten hun formele recht zo moeten toepassen dat de juiste werking van het Unierecht verzekerd is, maar daarmee is nog niet duidelijk dat dit opdrachtvereiste in het kader van deze Nederlandse collectieve actie reeds in de ontvankelijkheidsfase aan de orde is en evenmin dat dit zonder meer in de weg staat aan de ontvankelijkheid van TPC; dat is een punt waarover **wellicht prejudiciële vragen gesteld** zullen moeten worden.

moet de claimstichting
mandaat hebben van
gedupeerden..?

Rechtbank R'dam vraagt het in Luxemburg...!

Rechtbank R'dam 13 november 2024, ECLI:NL:RBROT:2024:11322 (Amazon)

De rechtbank ziet daarom aanleiding om prejudiciële vragen aan het HvJEU te stellen op grond van artikel 267 VWEU. De voorgenoemde vragen luiden als volgt:

[...]

3) Staat het opdrachtbegrip in artikel 80 lid 1 AVG en/of het bepaalde in artikel 80 lid 2 AVG in de weg aan een nationale regeling op grond waarvan een belangenorganisatie, die voldoet aan de eisen van artikel 80 lid 1 AVG, een **collectieve schadevergoedingsvordering** kan instellen ten behoeve van betrokkenen tegen een verwerkingsverantwoordelijke of verwerker vanwege schendingen van de AVG, terwijl die belangenorganisatie op dat moment (nog) **geen expliciete opdracht** heeft van betrokkenen?

3.

wat is schade en wie moet
dat bewijzen..?

Overw. 75 en 85

[Een] gegevensverwerking [...] kan resulteren in ernstige lichamelijke, materiële of immateriële schade, met name:

- discriminatie, identiteitsdiefstal of -fraude, financiële verliezen, reputatieschade, verlies vertrouwelijkheid van door beroepsgeheim beschermde gegevens, ongeoorloofde ongedaanmaking van pseudonimisering, of enig ander aanzienlijk **economisch of maatschappelijk nadeel**;
- wanneer de betrokkenen hun rechten niet kunnen uitoefenen of worden verhinderd controle over hun gegevens uit te oefenen

Art. 82 Avg

1. Eenieder **die materiële of immateriële schade** heeft geleden ten gevolge van een inbreuk op deze verordening, heeft het recht om van de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker schadevergoeding te ontvangen voor de geleden schade.

Overw. 146

De verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker moeten **alle schade vergoeden** die iemand kan lijden ten gevolge van een verwerking die inbreuk maakt op deze verordening.

Het **begrip „schade”** moet **ruim worden uitgelegd** in het licht van de rechtspraak van het Hof van Justitie, op een wijze die ten volle recht doet aan de doelstellingen van deze verordening.

3.

wat is schade en wie moet dat bewijzen..?

ABRvS 1 april 2020, ECLI:NL:RVS:2020:898 (Pieter Baan)

Ook als het bestaan van geestelijk letsel in [...] niet kan worden aangenomen, is niet uitgesloten dat de aard en de ernst van de normschending en van de gevolgen daarvan voor de benadeelde, meebrengen dat van de in art. 6:106, aanhef en onder b, BW bedoelde aantasting in zijn persoon 'op andere wijze' sprake is. *In zo een geval zal degene die zich hierop beroept de aantasting in zijn persoon met concrete gegevens moeten onderbouwen.*

Dat is slechts anders indien de aard en de ernst van de normschending meebrengen dat *de in dit verband relevante nadelige gevolgen daarvan voor de benadeelde zo voor de hand liggen*, dat een aantasting in de persoon kan worden aangenomen.

'aantasting in de persoon op andere wijze' kan ook schade opleveren
de bewijslast ligt bij gedupeerde

aard en ernst van normschending kan impliceren dat nadelige gevolgen daarvan zo voor de hand liggen, dat aantasting in de persoon kan worden aangenomen. En dus niet met concrete gegevens hoeft te worden onderbouwd

3.

wat is schade en wie moet dat bewijzen..?

HvJEU 4 mei 2023, C300/21, ECLI:EU:C:2023:370 (Österreichischer Post)

- een inbreuk [...] *[volstaat] op zich* niet voor de toekenning van een recht op schadevergoeding
- Art. 82, lid 1, [...] verzet [zich] tegen een nationale regel of praktijk op grond waarvan immateriële schade [...] slechts kan worden vergoed indien de door de betrokkene geleden schade *een bepaalde mate van ernst* bereikt.
- de nationale rechters [moeten] bij de vaststelling van de hoogte van de schadevergoeding [...] *de interne regels van elke lidstaat* inzake de omvang van de geldelijke schadevergoeding toepassen, voor zover de Unierechtelijke beginselen van gelijkwaardigheid en doeltreffendheid in acht worden genomen.

er moet wel schade zijn

maar er is geen ondergrens...!

ABRvS 1 april 2020, ECLI:NL:RVS:2020:898
aard en ernst van normschending kan impliceren dat nadelige gevolgen daarvan zo voor de hand liggen, dat aantasting in de persoon kan worden aangenomen. En dus niet met concrete gegevens hoeft te worden onderbouwd

3. **wat is schade en wie moet dat bewijzen..?**

ABRvS 1 april 2020, ECLI:NL:RVS:2020:898 (Pieter Baan)
 Ook als het bestaan van geestelijk letsel in [...] niet kan worden aangenomen, is niet uitgesloten dat de aard en de ernst van de normschending en van de gevolgen daarvan voor de benadeelde, meebrengen dat van de in art. 6:106, aanhef en onder b, BW bedoelde aantasting in zijn persoon 'op andere wijze' sprake is. In zo een geval zal degene die zich hierop beroept de aantasting in zijn persoon met concrete gegevens moeten onderbouwen.
 Dat is slechts anders indien normschending meebrengt nadelige gevolgen daar hand liggend, dat een aan aangenomen.

Publicatie van niet-geanonimiseerde gerechtelijke uitspraak gedurende drie dagen

HvEU 14 December 2023, C-456/22, ECLI:EU:C:2023:988 (Gemeinde Ümmendorf)
 • niet vereist dat 'de door de betrokkene gelede[n] bepaalde mate van ernst bereikt'
 • er kan zijn van immateriële schade als gevolg van bekendmaking op internet van persoonsgegevens daaropvolgende verlies van zeggenschap door gedurende een korte tijdspanne
 • maar betrokkene moet wel aantonen dat de gelede[n] schade en dus géén afschrikkende of punitieve functie is de inbreuk niet relevant voor hoogte vergoeding
 • sprake vermoed, tenzij verwerkingsverantwoordelijke bewijst dat het schadeveroorzakende niet kan worden toegerekend

HvEU 21 December 2023, C-667/21, ECLI:EU:C:2023:1022 (Krankenversicherung Nordrhein)
 • **compensatoire functie** d.w.z. volledige vergoeding van concreet geleden schade en dus géén afschrikkende of punitieve functie

HvEU 20 juni 2024, C-182/22 en 189/22, ECLI:EU:C:2024:531 (Scalable)
 • **compensatoire functie** en dus géén afschrikkende of punitieve functie
 • ernst van de inbreuk of **apzettelijkheid** niet relevant voor **hoogte schadevergoeding**
 • **letsel** schade weegt niet naar haar aard zwaarder dan immateriële schade
 • lidstaten bepalen de criteria voor de begra[n]ting van de schade, mits de vergoeding volledig en daadwerkelijk is

HvEU 4 mei 2023, C300/21, ECLI:EU:C:2023:370 (Österreichischer Post)
 • een inbreuk [...] **volstaat** op zich niet voor de toekenning van een recht op schadevergoeding
 • Art. 82, lid 1, [...] verzet [och] tegen een nationale regel of praktijk op grond waarvan immateriële schade [...] slechts kan worden vergoed indien schade een **bepaalde mate**
 • de nationale rechters [moet] hoogte van de schadevergoeding **elke situatie** inzake de omvang schadevergoeding toepassen beginselen van gelijkwaardigheid worden genomen.

HvEU 14 Dec 2023, C-340/21, ECLI:EU:C:2023:986 (NAP)
 • betrokkene dient te bewijzen dat de negatieve gevolgen van de inbreuk immateriële schade opleveren
 • maar de verwerkingsverantwoordelijke kan bewijzen dat hij 'op geen enkele wijze verantwoordelijk is voor het schadeveroorzakende feit'
 • van immateriële schade kan ook sprake zijn als het gaat om 'de vrees die een betrokkene na een inbreuk op deze verandering koestert voor mogelijk misbruik van zijn persoonsgegevens door derden'

HvEU 25 januari 2024, C-687/21, ECLI:EU:C:2024:72 (MediaMarktSaturn)
 • **compensatoire functie** d.w.z. volledige vergoeding van concreet geleden schade en dus géén afschrikkende of punitieve functie
 • ernst van de inbreuk niet relevant voor hoogte schadevergoeding
 • betrokkene moet bewijzen dat hij schade heeft geleden én dat de schade gevolg is van inbreuk
 • 'een **zuiver hypothetisch risico** dat een onbevoegde derde misbruik maakt van persoonsgegevens' levert nog géén immateriële schade op

Handwritten notes in red:
 - 'aantasting in de persoon op andere wijze' kan ook schade opleveren de bewijslast ligt bij gedupeerde
 - er moet wel schade zijn maar er is géén ondergrens...!
 - cyberrisico, toch wel passende beveiligingsmaatregelen getroffen
 - idem U/Österreichische Post
 - geen aansprakelijkheid op grond van art. 82(3) Arg
 - idem U/Österreichische Post: geen ondergrens
 - idem U/Österreichische Post en Krankenversicherung
 - idem U/Österreichische Post en Krankenversicherung
 - géén ondergrens, maar 'zuiver hypothetisch' is onvoldoende
 - 'eens hadden toegang tot gezondheidsgegevens van werknemers'
 - trading app is gehackt waardoor rekening en naam gegevens alsmede kopie ID-kaart, zijn gelekt!
 - per ongeluk aankoopdocument meegegeven aan verkeerde klant, maar al binnen 30 minuten hersteld

3. **wat is schade en wie moet dat bewijzen..?**

HvJEU 25 januari 2024, C-687/21, ECLI:EU:C:2024:72 (MediaMarktSaturn)

MediaMarkt SATURN

- **compensatoire functie** d.w.z. volledige vergoeding van concreet geleden schade en dus géén afschrikkende of punitieve functie
- **ernst** van de inbreuk niet relevant voor hoogte schadevergoeding
- betrokkene moet **bewijzen** dat hij schade heeft geleden én dat de schade gevolg is van inbreuk
- 'een **zuiver hypothetisch risico** dat een onbevoegde derde misbruik maakt van persoonsgegevens' levert nog géén immateriële schade op

Handwritten notes in red:
 - per ongeluk aankoopdocument meegegeven aan verkeerde klant, maar al binnen 30 minuten hersteld
 - idem U/Österreichischer Post en Krankenversicherung
 - géén ondergrens, maar 'zuiver hypothetisch' is onvoldoende

3.

wat is schade en wie moet dat bewijzen..?

Stichting vordert schadevergoeding t.b.v.

A. ca. 6 miljoen personen van wie gegevens in de GGD-systemen stonden

B. van 1373 personen is vastgesteld dat gegevens zijn gelekt

financieel gebaar (van €500) met finale kwijting...

Rechtbank Amsterdam 17 juli 2024, ECLI:NL:RBAMS:2024:4264 (GGD-datalek)

5.20.16. Uit deze rechtspraak kan worden afgeleid dat alleen een immateriële schadevergoeding kan worden toegekend aan personen jegens wie niet alleen een inbreuk op de AVG is gemaakt, maar die door die inbreuk ook daadwerkelijk schade hebben geleden. De vrees die een betrokkene na een inbreuk op de AVG koestert voor mogelijk misbruik van zijn persoonsgegevens door derden, kan „immateriële schade” vormen.

Vereist is dus dat de benadeelde aantoont dat er bepalingen van de AVG zijn geschonden. Dat is hier nu juist niet het geval, want volgens ICAM gaat het bij groep A over personen die in onzekerheid verkeren of hun gegevens wel of niet gestolen zijn. Alleen al daarom kunnen deze personen geen schadevergoeding vorderen.

Bovendien is de door ICAM gestelde vrees niet de vrees dat derden de persoonsgegevens die zij onrechtmatig hebben verkregen zullen misbruiken, 'de vrees na een inbreuk', maar 'de vrees voor een inbreuk'. Dit is de vrees dat derden mogelijk onrechtmatig persoonsgegevens zouden kunnen hebben verkregen (en die vervolgens zouden kunnen misbruiken). [...]

[..] De vordering ten behoeve van groep A is dus summierlijk ondeugdelijk en daarom niet ontvankelijk.

wissings- of vergeetrechten
rechtspraak van het Hof van Justitie van de EU

arresten over het vergeetrecht

recht op gegevenswissing
(‘recht op vergetelheid’)

HvJEU 14 mei 2014, C-131/12,
ECLI:EU:C:2014:317 (Google
Spain)

HvJEU 24 september 2019, ,
ECLI:EU:C:2019:772 (Google
LLC/CNIL)

HvJEU 24 september 2019 C-
136/17, ECLI:EU:C:2019:773
(GC ea/CNIL)

- Google is **verwerkingsverantwoordelijk** voor indexeren, ordenen en verstrekken van gegevens
- er is sprake van een verwerking in het kader van een **vestiging** van Google in de EU
- zoekresultaten moeten **toereikend zijn, ter zake dienend en niet bovenmatig**
- privacyrechten gaan in beginsel vóór op **informatievrijheid**
- het belang van de **rol in het openbare leven**

Anders: AP brief 26 januari 2023
kenm. 2023-01-AWC-ABR

Google hoeft zoekresultaten **niet wereldwijd** te verwijderen, wél in de EU-lidstaten

verwerkingsverbod voor bijzondere gegevens (art. 9 lid 1 Avg)
geldt ook voor Google

maar Google kan wel gebruik maken van de uitzondering van het **zwaarwegend algemeen belang** (art. 9 lid 2(g) Avg)

TU & RE/Google

HvJEU 20 december
2022, C-460/20,
ECLI:EU:C:2022:962

- partner van TU
- procuratiehouder van vierde vennootschap

- lid van de raad van bestuur en enig aandeelhouder van investeringsmaatschappij en voorz. dochteronderneming daarvan
- enige venoot van derde vennootschap, die de enige venoot is van vierde vennootschap, die op zijn beurt 60 % van de aandelen in vijfde vennootschap bezit.

feiten: verzoekers verlangen verwijdering van de zoekresultaten die verwijzen naar volgens hen feitelijk **onjuiste publicaties**

vraag: wie moet in hoeverre aantonen dat de publicaties feitelijk onjuist zijn

antwoord

- verzoeker moet aantonen dat de informatie kennelijk **onjuist** is.
- verzoeker is niet gehouden om een **gerechtelijke uitspraak** te verkrijgen
- en zoekmachine hoeft **geen actief onderzoek** te doen naar de juistheid van de informatie

HvJ EU over inzagerechten categorieën van ontvangers, misbruik van recht en kopie of overzicht

Rechtspraak over het inzage recht (deel 1)

Wetenschap
Gerrit-Jan Zwenne, Marte van Graafeiland en Maxime Hanhart*

Het inzage recht stelt individuen, de zgn. betrokkenen, in staat om van degenen die zijn gegevens verwerkt, te zien, welke gegevens van hen zijn verwerkt. En, als dat het geval is, welke gegevens dat het zijn. Verder kan hij van de verwerkingsverantwoordelijke vaststellen dat hij andere relevante informatie over de gegevensverwerking verkrijgt, zoals de doeleinden waarvoor de gegevens worden verwerkt, aan wie de gegevens worden verstrekt, bewaarsprijzen enz. Deze bijdrage is het eerste deel van een tweeluik waarin wordt ingegaan op de ontwikkelingen in de rechtspraak over het inzage recht.

1 Inleiding

In de oplossing van het inzage recht staat in artikel 15 van de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG). Echter, voordat de AVG van toepassing werd, stond het inzage recht in artikel 15 van de Richtlijn bescherming persoonsgegevens (Richtlijn) dat de overzetting bevat van artikel 16, onderdeel a, van Richtlijn 95/46/EG (de richtlijn)¹. In zijn eerdere versies bleef het te wijten tot de oplossing van het huidige inzage recht in de AVG en die van de Richtlijn. Hieronder wordt het gaat om de kwestie die in rekening mogen worden gebracht voor het voldoen aan een inzage recht – naast wat het is. De belangrijkste aspecten van het in de HvJ gevestigde inzage recht komen voort uit de oplossing van de AVG. De uitgangspunten van de rechtspraak over de verwerking zijn daarom vrijwel altijd nog steeds relevant.²

In dit tweeluik bespreken wij een afzonderlijke van de rechtspraak over het inzage recht. We gaan, onder andere, naar volledigheid, in op de categorieën die naar onze beschouwing het meest relevant zijn voor de praktijk. Dit doen wij zoveel mogelijk aan de hand van de verschillende beschouwingen die van de verwerkingsverantwoordelijke achteraf moeten worden afgeleid uit het inzage recht.

In het eerste deel van dit tweeluik behandelen wij eerst aandacht aan de vraag hoe de verwerkingsverantwoordelijke de

identiteit van de verwerker kan vaststellen (par. 2). Verwijzen gaan wij in op de bepaling van het inzage recht en waarom wordt op de niet-voldoende van die (par. 3). Daarna bespreken we in hoeverre van de verwerker kan worden verlangd dat hij een in algemene termen gevormd verzoek concreet, precies of specifiek (par. 4), waarom en afsluiten met een korte beschrijving van een en ander (par. 5).

Het tweede deel van dit tweeluik wordt opgenomen in een volgende editie van dit tijdschrift. Daarvoor worden wij aandacht aan de vraag waarom het recht betrekking heeft op waarop staat. Ook gaan we in op de uitsluitingen op het inzage recht en de belangen van anderen die de verwerker die aansluiting kunnen zijn niet te voldoen aan een inzage verzoek. Verder bespreken wij op welke wijze inzage moet worden gegeven, meer in het bijzonder de verwerkingsverantwoordelijke geboden is een kopie te verstrekken van het document waarin de persoonsgegevens staan of dat hij kan voldoen met verstrekking van een overzicht van de door hem verwerkte persoonsgegevens. In de afsluitende paragraaf gaan we nog kort in op de beginselen die voortvloeien uit de Europese Data Protection Board geboden inzake richtlijnen over het inzage recht, die op aandringen van de afsluitende van wat inmiddels in Nederland ook rechtspraak is.³

* Prof. mr. G.J. Zwenne is hoogleraar recht van de informaticarechtelijke recht, afkomstig van de Hoger Onderwijs van de Universiteit van Groningen. Mr. M.H. van Graafeiland is advocaat bij de Nederlandse Vereniging van Advocaten (NVA). Maxime Hanhart is advocaat bij de Nederlandse Vereniging van Advocaten (NVA). Dit artikel is een voortzetting van de bijdrage 'Inzagerechten over de gegevens van de verwerker' die is gepubliceerd in de Nederlandse Jurisprudentie 2024/144.

1. Richtlijn 95/46/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 1995 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens. (2002 L 281, blz. 1).

2. De auteurs van dit artikel danken de Nederlandse Vereniging van Advocaten (NVA) voor de financiële ondersteuning van hun onderzoek naar de rechtspraak over het inzage recht.

3. De auteurs danken de Nederlandse Vereniging van Advocaten (NVA) voor de financiële ondersteuning van hun onderzoek naar de rechtspraak over het inzage recht.

MedJuris 2025-6

Rechtspraak over het inzage recht (deel 2)

Wetenschap
Gerrit-Jan Zwenne, Maxime Hanhart en Marte van Graafeiland*

Het inzage recht is misschien wel een van de belangrijkste en voor gebruikers meest bruikbare rechten binnen het privacy- of gegevensbeschermingsrecht. Het is een recht dat de verwerker in staat stelt om te zien welke gegevens van hem zijn verwerkt. Het is ook een recht dat de verwerker in staat stelt om te zien welke gegevens van hem zijn verwerkt. Het is een recht dat de verwerker in staat stelt om te zien welke gegevens van hem zijn verwerkt. Het is een recht dat de verwerker in staat stelt om te zien welke gegevens van hem zijn verwerkt.

2. De gegevens waarop het inzage recht betrekking heeft

Het inzage recht heeft betrekking op persoonsgegevens. En dit zijn, na de definitie van artikel 4, onderdeel a, AVG, het begrip gegevens betreffende een geïdentificeerd of identificeerbaar natuurlijk persoon. Het verwerker heeft aanspraak op de persoonsgegevens die op hem betrekking hebben en op de in artikel 15, eerste lid, AVG genoemde informatie. Van belang is daarom dat wordt vastgesteld welke gegevens in de context van een inzage recht als persoonsgegevens kwalificeren en welke niet. Dit is daarmee nogal wat rechtspraak.

2.1 Juridische en medische analyses

In het Medioris van 25 juli 2024, C-44/23, C-123/24, ECLI:EU:2024:0708, heeft het Hof van Justitie van de EU vastgesteld dat de naam, geboortedatum en administratie van een aanbieder kwalificeren als persoonsgegevens die op grond

Artikel 15 AVG | Recht van inzage van de betrokkenen

1. De betrokkenen die niet recht hebben op de persoonsgegevens waarvan zij de betrokken categorieën van persoonsgegevens (2) de ontvanger (3) inzage recht van ontvangers van een persoonsgegevens zijn of zullen worden verstrekt, met name ontvangers van de rechtsoverheidsorganisatie.

2. De betrokkenen die niet recht hebben op de persoonsgegevens waarvan zij de betrokken categorieën van persoonsgegevens (2) de ontvanger (3) inzage recht van ontvangers van een persoonsgegevens zijn of zullen worden verstrekt, met name ontvangers van de rechtsoverheidsorganisatie.

3. Het verwerken van persoonsgegevens wordt geacht te worden geëxecuteerd op grond van de overzetting van het inzage recht van de verwerkingsverantwoordelijke.

4. Het verwerken van persoonsgegevens wordt geacht te worden geëxecuteerd op grond van de overzetting van het inzage recht van de verwerkingsverantwoordelijke.

5. Het verwerken van persoonsgegevens wordt geacht te worden geëxecuteerd op grond van de overzetting van het inzage recht van de verwerkingsverantwoordelijke.

* Prof. mr. G.J. Zwenne is hoogleraar recht van de informaticarechtelijke recht, afkomstig van de Hoger Onderwijs van de Universiteit van Groningen. Mr. M.H. van Graafeiland is advocaat bij de Nederlandse Vereniging van Advocaten (NVA). Maxime Hanhart is advocaat bij de Nederlandse Vereniging van Advocaten (NVA). Dit artikel is een voortzetting van de bijdrage 'Inzagerechten over de gegevens van de verwerker' die is gepubliceerd in de Nederlandse Jurisprudentie 2024/144.

MedJuris 2025-7

rechtspraak over inzagerechten

HwJ EU 17 juli 2014, C-141/12 C-372/12, ECLI:EU:C:2014:2081
(IND)

HwJ EU 20 december 2017,
C-434/16, ECLI:EU:C:2017:994
(Nowak)

juridische analyse is geen persoonsgegeven,
maar kan wel persoonsgegevens bevatten

géén aanspraken op *kopieën van documenten*,
maar op een volledig overzicht dat de aanvrager
in staat stelt kennis te nemen van de gegevens
en te controleren of zij juist zijn en zijn verwerkt,
opdat hij eventueel zijn rechten kan uitoefenen.

de door een kandidaat geformuleerde *schriftelijke antwoorden*
op een beroepsexamen en de *eventuele opmerkingen* van de
examinator daarbij zijn wél persoonsgegevens...

RW vs Österreichischer Post: ontvangers...

HJEU 12 januari 2023,
C-154/21
ECLI:EU:C:2023:3

geeft telefoongidsen uit en verwerkt
gegevens voor marketingdoeleinden

feiten: R.W. wil weten wie zijn
gegevens hebben ontvangen

vraag: kan worden volstaan met
informatie over 'de categorie van
ontvangers' of moet mededeling
worden gedaan van de concrete
identiteit van deze ontvangers...?

antwoord: het inzagerecht strekt zich 'noodzakelijkerwijs'
uit tot de vermelding van de *specifieke ontvangers* aan wie
gegevens worden verstrekt

Uitzondering

- als het *materieel onmogelijk* is om de specifieke
ontvangers te identificeren, of
- als de verwerkingsverantwoordelijke *aantoont* dat de
verzoeken van de betrokkene *kenmerkend ongegrond of*
buitensporig van aard zijn (art. 12 Avg)

Ook al noemt de tekst van art. 15.1(c) Avg wél uitdrukkelijk:
'de ontvangers of categorieën van ontvangers aan wie de
persoonsgegevens zijn of zullen worden verstrekt'

JM vs. Apulaistietosuoja- ja valtuutettu: gegevens over medewerkers?

HvJEU 22 juni 2023,
C-579/21,
ECLI:EU:C:2023:501

Pankki S.

feiten: J.M. wil van bank weten welke medewerkers zijn gegevens hebben geraadpleegd ...

antwoord: ja!

vraag: is Avg ook van toepassing op raadplegingen van vóór 25 mei 2018...?

'prove to be essential'

vraag: moet er informatie worden verstrekt over de **identiteit van medewerkers** die de gegevens raadpleegden..?

antwoord: in beginsel **niet**, tenzij

- die informatie **onontbeerlijk** is om de betrokkene in staat te stellen de hem bij zijn rechten daadwerkelijk uit te oefenen, én
- mits rekening wordt gehouden met de rechten en vrijheden van die werknemers

FF vs. DSB & CRIF: kopie of overzicht?

HvJEU 4 mei 2023,
C-487/21,
ECLI:EU:C:2023:369

vertegenwoordigd door M. Schrems

Österreichische Datenschutzbehörde

bedrijfsadviesbureau adviseert over solvabiliteit van derden.

feiten: verzoeker vindt dat CRIF hem een kopie moet verstrekken van alle documenten die zijn gegevens bevatten, zoals e-mails en zgn. 'databank-uittreksels'

antwoord:

inzagerecht omvat het recht om een kopie te verkrijgen van uittreksels van documenten of zelfs van volledige documenten of databankuittreksels die die gegevens bevatten

vraag: geeft inzagerecht aanspraken op kopieën van documenten?

'prove to be essential'

- indien de verstrekking van een dergelijke kopie **onontbeerlijk** is om de betrokkene in staat te stellen zijn AVG-rechten daadwerkelijk uit te oefenen
- daarbij moet ook rekening worden gehouden met de rechten en vrijheden van anderen.

Vgl. HvJEU 17 juli 2014, C-141/12 en C-372/12, ECLI:EU:C:2014:2081 (IND)

hoofdregel geen kopie; uitzondering soms toch wél

Rb Nrd-HLD 23 mei 2019, ECLI:NL:RBNHO:2019:4283

4.6. Art. 15 lid 3 AVG geeft recht op verstrekking van een kopie van de persoonsgegevens die worden verwerkt. Stukken als zodanig zijn geen persoonsgegevens en nergens in de AVG wordt gesproken over het verstrekken van een kopie van de bescheiden waarin de persoonsgegevens zijn verwerkt. **Het recht op inzage betekent dan ook niet dat de betrokkene zonder meer recht heeft op inzage in of kopieën van de stukken of dossiers als zodanig als daarin zijn persoonsgegevens voorkomen.** Wel bestaat een recht op een volledig overzicht, in begrijpelijke vorm, van alle persoonsgegevens.

Hof DHG 17 september 2019, ECLI:NL:GHDHA:2019:2398

4.16 [...] Uit het voorafgaande [IND-arrest] vloeit voort dat [verweerster] op grond van de richtlijn bescherming persoonsgegevens **niet zonder meer aanspraak kan maken op integrale kennisneming van de documenten uit het dossier [X]**; zij heeft slechts recht op inzage in haar persoonsgegevens die haar moeten worden verstrekt in een "begrijpelijke vorm". [...].

4.17 Wat betreft de wijze waarop deze inzage dient te plaatsvinden, overweegt het hof **no?** et volgende. Het hof is van oordeel dat de Kerk **in dit geval** aan [verweerster] inzage in de persoonsgegevens dient te geven door het verstrekken van afschriften van de originele documenten, waarin andere informatie dan de [verweerster] betreffende persoonsge onleesbaar is gemaakt

hoofdregel geen kopie; uitzondering soms toch wél

Rb Nrd-HLD 23 mei 2019, ECLI:NL:RBNHO:2019:4283

4.6. Art. 15 lid 3 AVG geeft recht op verstrekking van een kopie van de persoonsgegevens die worden verwerkt. Stukken als zodanig zijn geen persoonsgegevens en nergens in de AVG wordt gesproken over het verstrekken van een kopie van de bescheiden waarin de persoonsgegevens zijn verwerkt. **Het recht op inzage betekent dan ook niet dat de betrokkene zonder meer recht heeft op inzage in of kopieën van de stukken of dossiers als zodanig als daarin zijn persoonsgegevens voorkomen.** Wel bestaat een recht op een volledig overzicht, in begrijpelijke vorm, van alle persoonsgegevens.

Rb Gelderland 24 augustus 2020, ECLI:NL:RBGEL:2020:7103

4.30 [verzoeker] [heeft] recht [...] op een overzicht van de onderliggende persoonsgegevens. [...] [verzoeker] kan niet zonder meer aanspraak maken op integrale kennisneming en verstrekking van documenten; hij heeft in beginsel slechts recht op inzage in zijn persoonsgegevens die aan hem moeten worden verstrekt in een "begrijpelijke vorm".

Ten aanzien van de meldplichtverslagen heeft de rechtbank [...] vastgesteld dat deze feitelijke en waarderende gegevens over eigenschappen of gedragingen van [naam verzoeker] bevatten. **Deze gegevens lenen zich in beginsel niet voor opname in een overzicht. Voor het controleren van de juistheid van de persoonsgegevens en de rechtmatigheid van de verwerking van deze persoonsgegevens is meer contextuele informatie nodig.** De Reclassering dient dus een afschrift (kopie) te verstrekken van (het gedeelte van) het document waarin persoonsgegevens van [naam verzoeker] zijn opgenomen

FT vs. DW: misbruik van recht?

HvJEU 26 oktober 2023, C-307/22, ECLI: EU:C:2023:811

tandarts → patient

feiten: D.W. wil medisch dossier van zijn tandarts omdat hij vermoedt dat hij ondeugdelijk is behandeld

vraag: moet er voldaan worden aan een inzageverzoek dat niet wordt gedaan om de juistheid en rechtmatigheid van de gegevens te controleren (overw. 63 Avg)...?

63. Een betrokkene moet het recht hebben om de persoonsgegevens die over hem zijn verzameld, in te zien, en om dat recht eenvoudig en met redelijke tussenpozen uit te oefenen, zodat hij zich van de verwerking op de hoogte kan stellen en de rechtmatigheid daarvan kan controleren.

antwoord

Aangezien de betrokkene [...] zijn verzoek om inzage van de gegevens niet hoeft te motiveren, kan de eerste volzin van overweging 63 niet aldus worden uitgelegd dat dit verzoek moet worden afgewezen indien het een ander doel heeft dan het zich op de hoogte stellen van de verwerking van de gegevens en de rechtmatigheid ervan te controleren

~~misbruik van recht...?~~

hof Den Haag 31 oktober 2017, ECLI:NL:GHDHA:2017:3011
7. Dat [appellant] [...] mogelijk tevens een ander belang heeft (gehad), te weten het verkrijgen van gegevens om deze te gebruiken in een gerechtelijke procedure – het hof merkt op dat de tussen partijen bij het gerechtshof Amsterdam aanhangige procedure inmiddels in staat van wijzen is – is ontoereikend om aan te nemen dat hij van dit recht misbruik maakt. **Onder deze omstandigheden kan immers niet worden geoordeeld dat [appellant] zijn recht uitoefent voor een ander doel dan waarvoor het is verleend**

hof Den Haag 14 december 2021, ECLI:NL:GHDHA:2021:2793
6.2 [appellant] heeft tijdens de mondelinge behandeling in hoger beroep bevestigd dat hij de te verkrijgen gegevens mogelijk zal betrekken in procedures inzake bedoelde verwijten. Naar het oordeel van het hof is echter **onvoldoende aannemelijk geworden dat dit het enige doel is waarvoor [appellant] zijn informatie- en inzagerechten uitoefent**. Ter zitting van het hof heeft [appellant] verklaard dat zijn doel is na te gaan welke pe... wijze door Nauta [verwerkings... dit rechtmatig is gebeurd, en dat onrechtmatig heeft gehandeld... kan uitoefenen om die onrecht... [appellant] zijn bevoegdheid m... een ander doel dan waarvoor z... 2 BW), kan dus niet worden geoordeeld.

HR 16 maart 2018, ECLI:NL:HR:2018:365
3.3.3. [...] Richtlijn 95/46/EG [...] die door de geïmplementeerd, [stelt] de betrokkene in staat controleren of zijn persoonsgegevens juist zijn zijn verwerkt, ter bescherming van het recht op eerbiediging van zijn persoonlijke levenssfeer. Die controlen kan dan leiden tot rectificatie, uitwissing of afscherming van de gegevens. **De onderhavige vordering van [eiseres] is gericht op verkrijging van informatie ten behoeve van de onderhavige procedure en niet op het doel waartoe Richtlijn 95/46/EG strekt. [...] Het gaat hier dus niet om persoonsgegevens in de zin van die richtlijn.**

Rb R'dam 21 januari 2020, ECLI:NL:RBROT:2020:515
4.8 [...] Het inzagerecht heeft tot doel de betrokkene in staat te stellen kennis te nemen van de persoonsgegevens die over hem zijn verzameld en tevens juist te zijn van de... ard dat hij... in onschuld... en was. [...] niet op de... ke is van... misbruik van recht.

misbruik van recht...?

GEAUTOMATISEERDE BESLUITVORMING EN PROFILERING

SyRI, Uber & Ola Cabs, Twitter en Bunq en het AP
advise over risicoselectie

Art. 22 AvG

een recht om

- niet te worden onderworpen aan een besluit dat **uitsluitend** is gebaseerd op geautomatiseerde verwerking, waaronder profilering
- waaraan voor hem of haar **rechtsgevolgen** zijn verbonden of dat hem anderszins in **aanmerkelijke mate** treft

uitzonderingen

- noodzakelijk voor **uitvoering van overeenkomst** tussen de betrokkene en een verantwoordelijke
- toegestaan bij uniewetgeving of **nationale wetgeving**
- uitdrukkelijke toestemming van de betrokkene.

dus géén (betekenisvolle) menselijke tussenkomst

brengt verandering in rechten en plichten

- weigeren uitkering of toeslag
- oplegging verkeersboete
- weigeren rijbewijs
- aangaan of beëindigen overeenkomst

- automatische weigering online kredietaanvraag
- sollicitaties via webinterface
- advertentie online casino, aangeboden aan gokverslaafden

- flirtingapp, datingsite...?
- aanbevelingen streamingsdiensten...?

bijv. art. 2.7, eerste lid, Wet natuurbeheer jo. art. 2.1, eerste lid, Regeling natuurbescherming (AERIUS-calculator)

verbod, niet (slechts) een recht OQ/SCHUFA

HvJEU 7 dec. 2023,
C-634/21,
ECLI:EU:C:2023:957

kredietinformatiedienst die erin bestaat haar klanten informatie te verstrekken over de kredietwaardigheid van consumenten.

Art. 22 Avg

1. De betrokkene heeft het recht niet te worden onderworpen aan een uitsluitend op geautomatiseerde verwerking, waaronder profilering, gebaseerd besluit waaraan voor hem rechtsgevolgen zijn verbonden of dat hem anderszins in aanmerkelijke mate treft.

52. In dit verband moet worden opgemerkt dat [...] artikel 22, lid 1, AVG de betrokkene het „recht” verleent niet te worden onderworpen aan een uitsluitend op geautomatiseerde verwerking, waaronder profilering, gebaseerd besluit.

Die bepaling stelt een **fundamenteel verbod** in, waarvan de schending niet individueel door een dergelijke betrokkene hoeft te worden aangevoerd.

geautomatiseerd besluit OQ/SCHUFA

HvJEU 7 dec. 2023,
C-634/21,
ECLI:EU:C:2023:957

zgn. credit score of krediet score

73. [E]r [is] sprake is van „geautomatiseerde individuele besluitvorming” [i.d.z.v. art. 22 Avg]:

- wanneer een **waarschijnlijkheidswaarde** die op persoonsgegevens van een persoon is gebaseerd en betrekking heeft op diens vermogen om in de toekomst betalingsverplichtingen na te komen, geautomatiseerd wordt vastgesteld door een kredietinformatiebureau én
- wanneer **hoofdzakelijk** van die waarschijnlijkheidswaarde afhangt of een derde, aan wie deze waarschijnlijkheidswaarde wordt doorgegeven, met die persoon een contractuele relatie tot stand brengt, uitvoert of beëindigt

‘draws strongly on’
d.w.z. niet ‘uitsluitend’ of ‘volledig’ maar ‘hoofdzakelijk’

en dus ook als de kredietbeslissing wordt genomen door een ander dan degene die de score vaststelt

INTERVIEW **nrc**

Nederlander wint twee zaken tegen X over 'shadowbanning'. 'Alsof je mond wordt afgeplakt'

Sociale media zijn account bestond nog, maar vrijwel niemand zag zijn tweets. Justit Danny Mekić was negen maanden 'shadowbanned' door X. Hij sleepte het bedrijf voor de rechter.

Wat was de kern?
 Danny Mekić (27) is weer uit de digitale schaduw gekropen. Daar zat hij in sinds X (voorheen Twitter) op 11 oktober 2023 zijn account onbetrouwbaar maakte. Hij kon nog steeds tweets publiceren via @dannymekic. Maar tegen niemand nog je weet. Hoeven die tweets hadden in zijn berichten en die op zijn naam zochten, konden hem ook niet vinden op X, waar hij een betaald account heeft. 'Het is een rare gewaarwording', vertelt hij wiskundsch. 'Alsof je mond wordt afgeplakt.'

Het bedrijf deed dat zonder hem vooraf te waarschuwen of hem überhaupt te informeren. Een maand na contact op te nemen met X om informatie te vragen of te krijgen was er eveneens. Welke manier hij had gemaakt kreeg hij een niet-antwoord na vijf dagen.

Inmiddels is de shadowban weer opgeheven. Het was een leuke, heeft het bedrijf Mekić nu de nodige juridische dienst laten weten. De aankondiging bleek een tweet waarin hij verwees naar een NOS-artikel over het massaal scannen van online communicatie op mogelijke kindporno's. Die was door een geautomatiseerd programma als verdracht aangemerkt, vermoedelijk omdat het woord 'kindporno's' erin voorkwam.

Het voelt goed om gelijk te krijgen. Ik ga weer vaker wat posten

MR. VAN DE WIEDE

DANNY MEKIĆ OVER GEWONNEN RECHTSZAKEN TEGEN TWITTER EN DE GRENZEN VAN DE WET

■ Ingepost op 22 juli 2024 · © Laatste aanpassing op 19 augustus 2024

Danny Mekić is promovendus bij het Centrum voor Recht en Digitale Technologie van de Universiteit Leiden (eLaw), en Eindhoven University of Technology. Hij won vorige week twee rechtszaken tegen Twitter. Dat was onder meer vanwege een shadowban, een voor hemzelf onzichtbare blokkade van zijn account op wat inmiddels 'X' heet. 'Tech-bedrijven zoeken steeds vaker de grenzen van de wet op.'

Hoe voelde het om van een techreus te winnen, als 'techjurist'?
 "Het voelde als een mix van vreugde en opluchting. De rechtszaken hebben mijn promotieonderzoek vertraagd, maar grutskig was alle tijd en moeste niet voor niets."

ECLI:NL:RBAMS:2024:4019 Uitspraak d

Instantie: Rechtbank Amsterdam
 Datum uitspraak: 04-07-2024
 Datum publicatie: 02-08-2024
 Zaaknummer: 742407 / HA RK 23-366
 Rechtsgebieden: Civiel recht
 Bijzondere kenmerken: Eerste aanleg – echtspraak Beslissing
 Inhoudsindicatie: Inzaggevraagd 42v artikel 13 AVG De verzoeker heeft niet voldaan aan het inzageverzoek. De rechte rechten uit de AVG en de verwerking van de persoonsgegevens met betrekking tot de rechtszaken. De rechter heeft niet voldaan aan het inzageverzoek. De rechte rechten uit de AVG en de verwerking van de persoonsgegevens met betrekking tot de rechtszaken. De rechter heeft niet voldaan aan het inzageverzoek. De rechte rechten uit de AVG en de verwerking van de persoonsgegevens met betrekking tot de rechtszaken.

Vindplaatsen: Rechtspraak.nl
 UDH:19/18387 met annotatie van mr. M. Wij
 Verrekte uitspraak

Uitspraak

RECHTBANK AMSTERDAM
 Civiel recht

Zaaknummer / rekestnummer: C/13/742407 / HA RK 23-366

Beslissing van 4 juli 2024

n de zaak van

[verzoeker],
 verzoeker te [woonplaats],
 verzoekende partij,
 tegen te noemen: [verzoeker],
 n persoon verscholen,

open

TWITTER INTERNATIONAL COMPANY ULC,
 gevestigd te Dublin (Ierland),
 verweerde partij,
 tegen te noemen: Twitter,
 advocaat: mr. M.L. van der Velden te Amsterdam.

geautomatiseerd besluit Mekić/Twitter

zgn. 'shadowbanning'

4.2. Het besluit om **het account** [...] te **beperken** is een geautomatiseerd genomen besluit. Dit wordt gedaan door een systeem dat selecteert op bepaalde woorden en op basis daarvan beslist een beperking op te leggen. Twitter heeft nog aangevoerd dat, omdat de parameters van het detectiesysteem zijn bepaald door mensen, geen sprake is van een geautomatiseerd besluit. Deze gedachtegang van Twitter is niet te volgen. **Het gaat er niet om dat het oorspronkelijke systeem is gemaakt door mensen**, maar dat in de besluitvorming om een beperking op te leggen geen sprake is van menselijke tussenkomst.

rechtbank A'dam
4 juli 2024
ECLI:NL:RBAMS:2024:4019

4.23. [D]e geautomatiseerde besluitvorming[moet] rechtsgevolgen hebben voor [verzoeker] of hem anderszins in **aanmerkelijke mate treffen**. Dit laatste is het geval. De beperking zorgt ervoor dat [verzoeker] **minder vindbaar** is en daardoor **minder bereik** heeft. Nu [verzoeker] zijn account gebruikt om zichzelf professioneel te profileren raakt dit zijn **werkgelegenheid**. Daarnaast zijn de mogelijke consequenties van de beperking groot, namelijk wanneer [verzoeker] in verband wordt gebracht met **kindermisbruik** en Twitter een melding zou doen bij het Amerikaanse NCMEC, een organisatie die zich inzet tegen het misbruik van kinderen en die **aangifte** kunnen doen tegen [verzoeker] in de Verenigde Staten, waardoor [verzoeker] **mogelijk niet meer toegelaten** wordt tot de VS. Het besluit kan [verzoeker] dan ook in **aanmerkelijke mate treffen**.

geautomatiseerd besluit Brenno vs

13 SEPTEMBER · 7 MIN

Banken hoeven je niet te vertellen waarom je een frauderisico bent, oordeelt de rechtbank

JAN-HEIN STROP

7 CONNECTIES · 31 BIJDRAGEN

Als de bank jou ziet als een verhoogd frauderisico, je rekening blokkeert en een onderzoek begint, mag je niet weten waarom het systeem een hit gaf. Dat heeft de rechtbank Den Haag deze week geoordeeld in een zaak die een klant van Bunq had aangespannen. Je mag je zo niet goed verweren tegen mogelijke discriminatie of fouten bij het monitoren van transacties.

Een klant van Bunq kon eind vorig jaar opeens niet meer betalen. Bunq had zijn bankrekening bevroren toen hij door het systeem – ten onrechte – gesignaleerd was als frauderisico. Nadat allerlei vragen had beantwoord, kon hij weer bij zijn geld.

Toen hij de bank vroeg waarom hij als risico was gesignaleerd en zijn rekening was geblokkeerd kreeg hij geen antwoord. Wel werd duidelijk dat hij als 'medium risico' te boek staat. Daarom spande hij in februari 2024 een rechtszaak aan tegen Bunq. Hij eiste dat de bank hem opheldering verschafte op grond van de privacywetgeving.

Bunq hield voet bij stuk: het monitoringssysteem moet voor klanten een *black box* blijven. Rechtsgeleerden zetten daar grote vraagtekens bij, schreef *Follow the Money* deze zomer.

In haar verweer stelde de bank dat de gevraagde informatie een bedrijfsgeheim is. Bovendien

rechtbank Den Haag
9 september 2024
ECLI:NL:RBDHA:2024:14477

FOLLOW THE MONEY

17 JULI 2024 · 16 MIN

Als je bank denkt dat je een fraudeur bent, mag je niet weten waarom

JAN-HEIN STROP · SEBASTIAAN BROMMERSMA

Bunq kende een klant een verhoogd frauderisico toe en bevroor zijn bankrekening. Maar de bank wil niet zeggen waarom hij werd gevlagd. Nu eist de klant in een rechtszaak dat Bunq hem tekst en uitleg geeft. Als Bunq dat mag weigeren, blijft geautomatiseerde fraudesignalering bij de banken een *black box*, waartegen je je niet kunt verweren. Krijgt de klant gelijk, dan moet die *black box* open: 'Banken hebben nu te veel macht.'

Iemand nog een *cordon bleu*? vraagt Brenno de Winter, terwijl hij er eentje voor zichzelf op de gourmetplaat legt.

set is vrijdagavond 24 november 2025 en de cybersecurity-specialist heeft een aantal goede vrienden te eten. Terwijl het vet op de plaat silt en spettert, komt het gesprek op het bed dat De Winter recent heeft gekocht.

sen van zijn gasten wil ook een nieuw bed en vraagt waar De Winter het zijne vandaan heeft, en wat hij ervoor heeft betaald. 'Dat kan ik wel even opanorren,' zegt de oud-journalist, en opent zijn *sank-app* om de transactie op te zoeken.

Jan verdwijnt de zaurstof uit de woonkamer. De bank heeft zijn rekening geblokkeerd. De Winter

4.10 De hit van het Transactie Monitoringssysteem ontstaat op basis van een algoritme zonder menselijke tussenkomst, zo heeft Bunq toegelicht. Een hit blijft zonder (rechts)gevolg wanneer er geen actie op ondernomen wordt. Bunq heeft uiteengezet dat er menselijke tussenkomst vereist is om te besluiten of naar aanleiding van een hit nadere actie wordt ondernomen. In dit geval heeft een medewerker van Bunq besloten om naar aanleiding van de hit van het Transactie Monitoringssysteem een cliëntenonderzoek te starten.

geautomatiseerd besluit Brenno/Bunq

rechtbank Den Haag
9 september 2024
ECLI:NL:RBDHA:2024:14477

4.10 De hit van het Transactie Monitoringssysteem ontstaat op basis van een algoritme zonder menselijke tussenkomst, zo heeft Bunq toegelicht. Een hit blijft zonder (rechts)gevolg wanneer er geen actie op ondernomen wordt. Bunq heeft uiteengezet dat er menselijke tussenkomst vereist is om te besluiten of naar aanleiding van een hit nadere actie wordt ondernomen. In dit geval heeft een medewerker van Bunq besloten om naar aanleiding van de hit van het Transactie Monitoringssysteem een cliëntenonderzoek te starten.

Dat is geen besluit geweest van het systeem zelf. Het daarop volgende onderzoek is door medewerkers van Bunq uitgevoerd, inhoudende het opvragen van documenten, het (ten onrechte te vroeg) blokkeren van de rekeningen van [verzoeker], het beoordelen van de door hem ingestuurde documenten en het weer opheffen van de blokkade. Al deze acties zijn door menselijke tussenkomst uitgevoerd. Naar het oordeel van de rechtbank heeft Bunq met deze toelichting voldoende onderbouwd dat er in het proces van het cliëntenonderzoek geen sprake is geweest van een geautomatiseerd besluit.

WP29: geautomatiseerde besluitvorming of profilering flitspaal

Het opleggen van **snelheidsboeten** louter op grond van bewijs van **flitscamera's** is geautomatiseerde besluitvorming waarbij niet noodzakelijkerwijs profilering wordt toegepast.

Er zou echter sprake zijn van een besluit op basis van profilering als de **rijgewoonten** van de persoon langere tijd werden waargenomen en de hoogte van de boete bijvoorbeeld is bepaald op grond van een beoordeling waarin ook andere factoren zijn meegenomen, zoals de vraag of de persoon **herhaaldelijk snelheidsovertredingen** heeft begaan of de vraag of de bestuurder recentelijk andere verkeersovertredingen heeft begaan.

in aanmerkelijke mate treft Uber

gerechtshof Amsterdam 4 april 2023
ECLI:NL:GHAMS:2023:796

3.35 Uber heeft toegelicht dat beoordelingen worden gegeven door de passagiers, en niet door Uber, en dat Uber die beoordelingen slechts combineert om tot een gemiddelde rating van de chauffeur te komen. Uit de privacy verklaring [...] blijkt dat de **gecombineerde beoordelingen gronden kunnen vormen voor deactivering** van de chauffeurs. Daarmee kunnen deze gecombineerde beoordelingen, weliswaar op indirecte wijze, naar het oordeel van het hof aanzienlijke effecten voor de chauffeurs teweeg brengen. De vaststelling van die gemiddelde ratings treft de chauffeurs dan ook in **aanmerkelijke mate**.

in aanmerkelijke mate treft Ola

gerechtshof Amsterdam 4 april 2023
ECLI:NL:GHAMS:2023:804

3.37 [D]eze **score** [treft] [appellant sub 1] c.s. in **aanmerkelijke mate**. Van deze score hangt immers af of Ola al dan niet overgaat tot nadere maatregelen jegens de chauffeur. Daar komt bij dat de score, als die negatief is, een **ernstige aantijging** impliceert jegens de chauffeur, die ook nog andere zware **repercussies** kan hebben, [...] zoals een melding bij de toezichhouder Transport for [plaats A] en de **intrekking** van de taxilicentie.

fraud probability score' d.w.z. een score die intern wordt uitgedrukt als 'verdacht' of 'niet verdacht'

de score wordt opgevat als geautomatiseerd besluit (niet het op basis van de score later te nemen besluit)

in aanmerkelijke mate treft Stroom Risico Indicatie (SyRI)

rechtbank Den Haag 5 februari 2020
ECLI:NL:RBDA:2020:865

6.59. [E]en risicomelding [heeft] wel een **aanmerkelijk effect** op het privéleven van degene op wie de melding betrekking heeft. [...] Een risicomelding kan voor **gedurende twee jaar worden opgeslagen** en mag voor (maximaal) twintig maanden door de deelnemers van het desbetreffende SyRI-project worden gebruikt. Verder mag ook aan het OM en aan de politie desgevraagd **mededeling** van de risicomelding worden gedaan. Dat een risicomelding niet steeds tot verder onderzoek hoeft te leiden, of tot een (bestuursrechtelijke of strafrechtelijke) sanctie en ook niet als enige basis voor een handhavingbesluit mag worden gebruikt, doet niet af aan het **aanmerkelijke effect** op het privéleven van een betrokkene.

Het Parool Overheid stopt met gebruik SyRI na uitspraak rechter

De overheid stopt met het gebruik van het Stroomrisico Indicatie (SyRI) na uitspraak rechter. Dit besluit wordt genomen na een uitspraak van de rechter over de privacy van de betrokkenen.

'anderszins in aanmerkelijke mate treft'

AUTORITEIT PERSOONSGEGEVENS

De Staatssecretaris Faciliteit en Belastingdienst
Postbus 20201
2009 EE DEN HAAG

Autoriteit Persoonsgegevens
Postbus 9537A, 2509 AJ Den Haag
Hoge Nieuwstraat 6, 2014 KL Den Haag
T 070 8888 500 - F 070 8888 501
autoriteitpersoonsgegevens.nl

Datum: 10 oktober 2024
Ons kenmerk: 2024-011279
Uw brief van: 11 april 2024

Contactpersoon: Uw kenmerk: 2024-000024180

Onderwerp: Advies artikel 22 AVG en geautomatiseerde selectie-instrumenten

Geachte heer Mainga,

Bij brief van 11 april 2024, is de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) gevraagd om advies naar aanleiding van een advies van de Landshoofddiener van 22 maart 2024 over geautomatiseerde selectie-instrumenten die worden gebruikt bij belastingaangifte en aanvragen voor toeslagen. Het verzoek is - kort gezegd - gericht op duiding van de betekenis en de reikwijdte van de artikelen 22 AVG en 40 UAVG in het licht van de vraag of automatische wetgeving nodig is voor de geautomatiseerde wijze van behandeling van de belastingaangifte zoals beschreven in de bijlage bij de brief van het verzoek.

De AP richt in het verzoek aandacht uit te geven over de bredere in de praktijk van automatische besluitvorming bij de overheid op grond van de AVG geldende voorwaarden en aandachtspunten. Geautomatiseerde besluitvorming is in de praktijk voor besluitvorming ontworpen en brengt betrouwbare, en dus ook de samenleving, vooral in termen van *doelmatigheid* grote voordelen. Aan het automatische nemen van besluiten kleven echter ook grote risico's. Artikel 22 AVG - dat geautomatiseerde besluitvorming in beginsel verbiedt - kan dus ook nadeligheids aandacht voor de risico's in termen van *rechtmatigheid*, en meent in de nationale wetgeving verhoogde zorg te zijn en wijzigen, maar ook op de gerechtvaardigde belang van de individuele gegevensbescherming (RGD) bevat een geautomatiseerde besluitvorming.

*Artikel 11 Rijksoverheid (EJ) 2016/680 van 27 april 2016 betreffende de bescherming van de verwerking van persoonsgegevens door bevoegde autoriteiten met het oog op de uitvoering van de Europese Unie van de bescherming van strafrecht en bevoegdheid van Kaderbesluit 2008/977/JBZ van de Raad.

AUTORITEIT PERSOONSGEGEVENS

Home Thema's Actueel Documenten Contact FG's

Advies geautomatiseerde besluitvorming

28 oktober 2024 Thema's: [Bij data en reëliertes](#) [diericties](#) [Alen de AVG](#)

De Autoriteit Persoonsgegevens (AP) is om advies gevraagd over geautomatiseerde selectie-instrumenten die worden gebruikt bij belastingaangifte en aanvragen voor toeslagen. Dit verzoek is voor de AP reden om bredere uitleg te geven over de regels voor automatische besluitvorming bij de overheid.

Het verzoek draait om de vraag of er aansluitende wetgeving nodig is voor het geautomatiseerde behandelen van de belastingaangifte. En hoe daarbij artikel 22 AVG - dat geautomatiseerde besluitvorming in beginsel verbiedt - en artikel 40 UAVG - (dat uitzonderingen geeft op dit verbod) uitgelegd moeten worden.

[Download wetgevingstoets](#)

PDF 1 MB

- elke keuze van een systeem met gevolgen voor een individu is een 'besluit'
- reikwijdte van het verbod wordt wél beperkt door de 'rechtsgevolgen' of 'anderszins in aanmerkelijke mate' is getroffen'

→ géén aanmerkelijk effect

- extra moeite of tijd of lichte, reguliere, verwachte controle

- hogere kans dat nadelige onjuistheden aan het licht komen

→ wél een aanmerkelijk effect

- vergroting van de kans op ernstige gevolgen kan wel als op zichzelf staand gevolg aanmerkelijk zijn

- evenals gevolgen die lang nawerken, in een andere context doorwerken of herhaald worden

- Covid-app maakt *risico-inschatting* of gebruiker mogelijk besmet is
- aan de hand van nabijheid of signaalsterkte, duur van contact etc.

VRAGEN

- is dat geautomatiseerde besluitvorming, waaronder profilering..?
- en zo ja, treft dat de gebruiker in aanmerkelijke mate..?
- en zo ja, van welke uitzondering kan gebruik worden gemaakt..?

datafication [dey•tuh•fi•key•shuh•n]

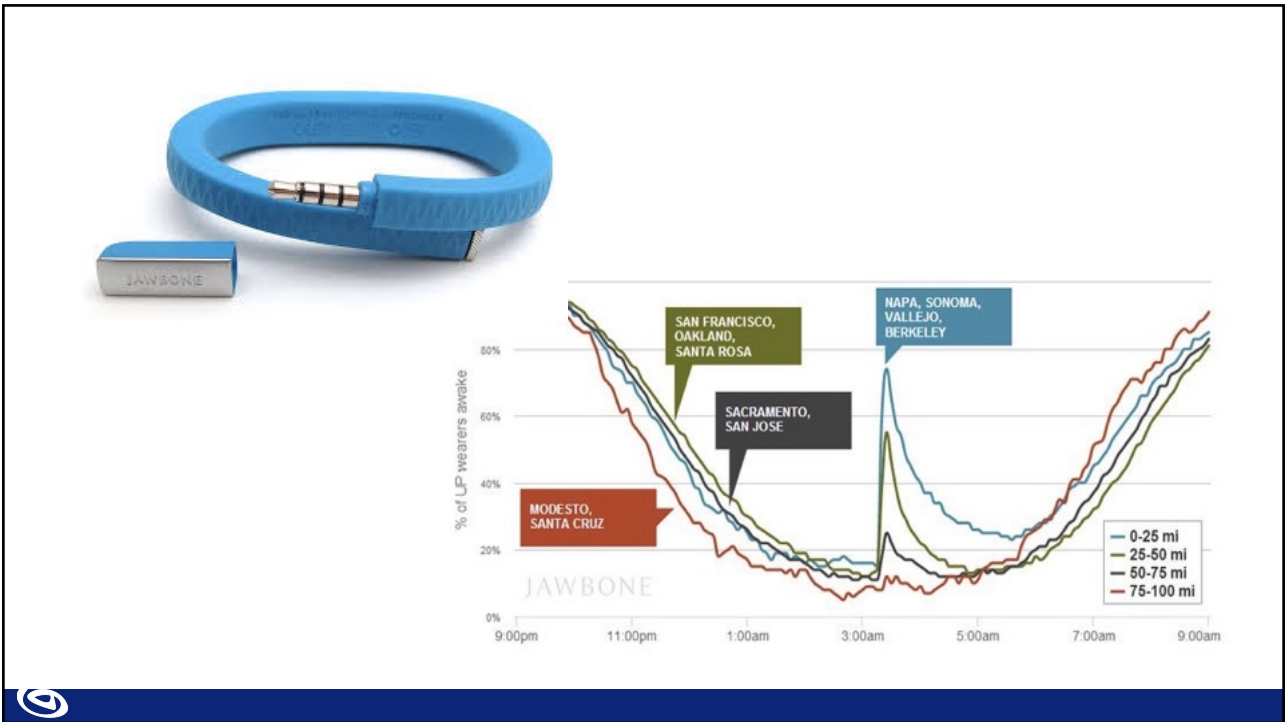
a modern technological trend turning many aspects of our life into **computerized data** and transforming this information into **new forms of value** [Mayer-Schönberger & Cukier 2013]

*every breath you take
every move you make
every bond you break
every step you take...*

iPhone 6S:

- Proximity sensor
- Ambient light sensor
- 12MP Camera
- Accelerometer
- Gyroscope
- Compass
- Barometer
- NFC for Apple Pay
- Touch ID fingerprint scanner
- Pressure sensitive display

distinctive aspects of big data analytics én algorithms, artificial intelligence etc...

transparantie (art. 12-14 AVG)

use of algorithms

profiling (art. 22 AVG)

opacity of the processing

tendency to collect 'all data'

repurposing of data, and

gegevensminimalisatie (art. 5.1c)

use of new types of data

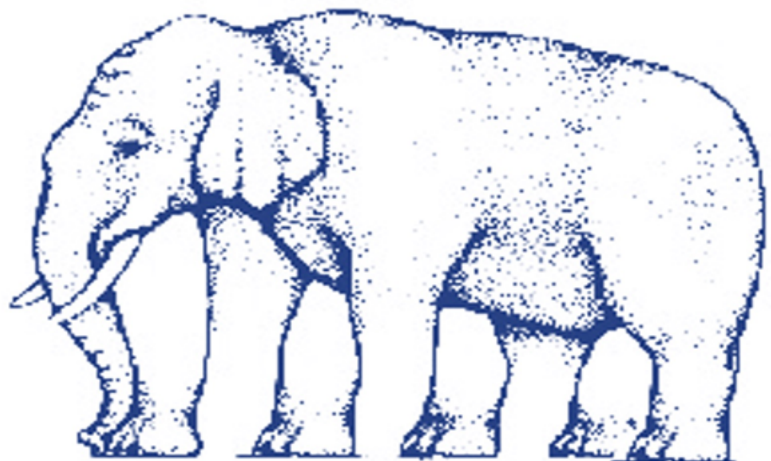
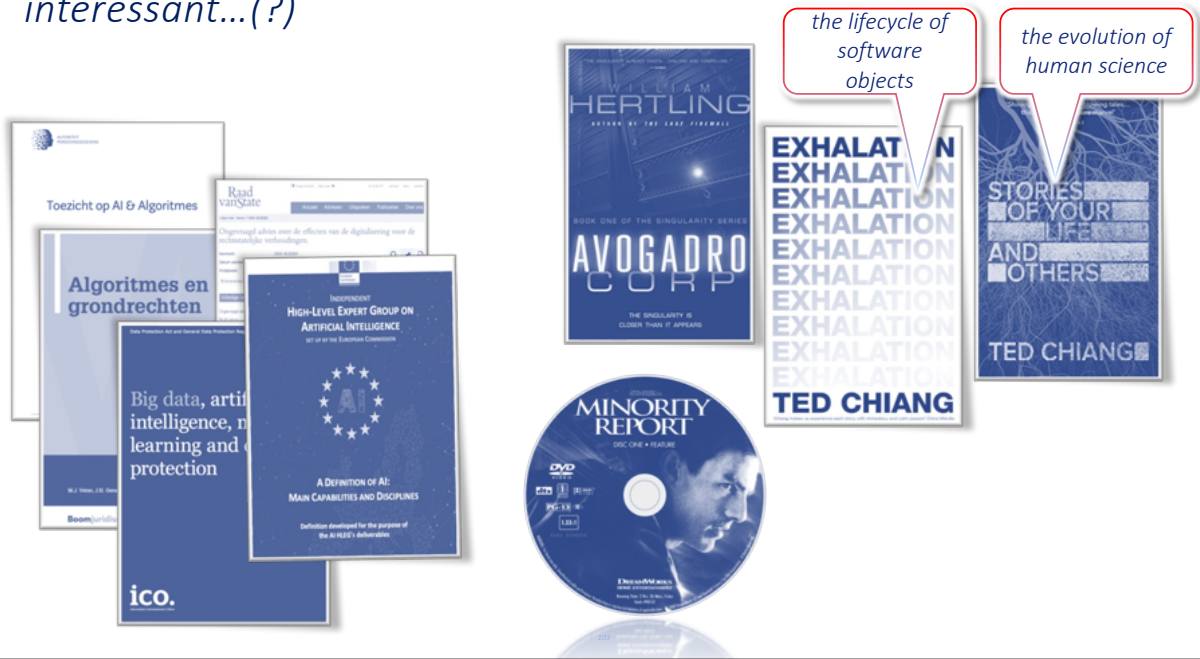
doelbinding (art. 5.1b)

correlatie en causaliteit

interessant...(?)

vragen?
g.j.zwenne@law.leidenuniv.nl